

FOAIA POPORULUI

Prețul abonamentului:

Pe un an 4 coroane.

Pe o jumătate de an 2 coroane.

Pentru România 10 lei anual.

Abonamentele se fac la „Tipografia”, soc. pe acțiuni, Sibiu.

Apare în fiecare Duminecă

INSERATE

se primesc în biroul administrației (strada Poplăcii nr. 15).

Un șir garmond prima dată 14 bani, a doua-ora 12 bani a treia-ora 10 bani.

Alegerile.

Săptămâna trecută s'a petrecut un lucru de mare însemnătate la noi, în Ardeal și Ungaria: s'au început alegerile de deputați pentru dieta sau adunarea țării din Budapesta.

Alegerile de deputați se fac tot la 5 ani. Acum s'au început la 2 Octombrie și au ținut până ieri, în 12 l. c., adică 10 zile. În aceste 10 zile s'au făcut alegerile pretutindenea, dar' cele mai multe cercuri au ales deja în cele două zile dintâiu.

Alegerile au produs și unele surprinderi pentru compatrioții noștri Unguri. Cum știm, în dieta Ungariei, ca în ori-ce dietă, sunt mai multe partide. Un partid e alcătuit din deputați liberali, de-ai stăpânirii. Acesta e cel mai mare, de care se țin cei mai mulți deputați. Apoi sunt partidele din opoziție sau împotriva, cari sunt mai mici și sunt trei, anume două independiste (de-ale neatfirării), numite și patruzeci-și-optiste, fiindcă ar vrea neatfirarea Ungariei, ca la 1848, sau mai bine zis, ruperea ei dela Austria. Aceste două partide se numesc după căpeteniile lor, una kossuthistă (după Kossuth Ferencz, feciorul lui Kossuth Lajos dela 1848), alta ugronistă (după deputatul Ugron). A treia partidă e partida poporală, de care se ține mult popor catolic și e spriginită de preoții catolici. Această partidă nu are aproape de loc aderenți în părțile locuite de Români și indeosebi în Ardeal.

Toate aceste partide s'au aruncat cu mare avânt în luptele de alegere,

nisuindu-se a câștiga cât mai mulți alegători, ca astfel să-și poată alege deputați de-ai lor.

Partidul cel mai numeros a eșit și din aceste alegeri partidul liberal, al stăpânirii. În cât se știu până acum rezultatele, au fost aleși 267 deputați liberali. Acesta e un număr, care întrece pe toți cei din opoziție, căci numărul acestora nu este mai mare decât vre-o 110. Anume sunt kossuthiști 75, ugroniști 10, poporali 21, mai sunt apoi afară de partid, în care sunt și Sașii, 14 deputați.

Surprinderea pentru Unguri a fost, că deputații kossuthiști s'au înmulțit în număr însemnat. Ei au câștigat mai multe cercuri, cari mai înainte erau de ale stăpânirii. Așa s. p. deputatul kossuthist Reich a trântit la alegere pe ministrul Plosz, apoi secretarul de stat Lang a căzut la Baia-mare, dar' învingerile cele mai mari le-au avut kossuthiștii în Bihor, unde au trântit pe tiszaiști, anume pe Hlatky la Tiuca, pe Gajári la Beiuș, pe Tisza Kálmán la Orade. Abia a eșit Tisza Pișta la Ugra, având grea luptă cu kossuthiștii. Așadar Tisza Kálmán, fostul prim-ministru, care ne-a făcut și nouă mult rău și ne-a prigonit, nu mai e între deputați, l'a răsturnat kossuthistul Barabás.

Aici în Bihor, kossuthiștii au avut în ajutor și voturile Românilor, căci durere, în multe părți și Românii s'au mestecat în alegeri.

O altă curiozitate este, că numărul deputaților Jidovi s'a înmulțit. Cei mai mulți din Jidovi sunt de partidul stăpânirii. Așa-i Jidovul, ține cu cel mai tare. Numărul deputaților Jidavi e peste

25. Jidovii au fost și corteși mari și peste tot se vede, că ei vreau să ajungă la putere cât de mare.

În sfârșit să mai amintim ceva și despre deputații popoarelor nemaghiare. Între deputații liberali sunt și câțiva Români, anume Dr. Șerban din cercul Arpașului, singurul deputat român din Ardeal, apoi Iosif Pop în Șomcuta, Fașie în Ceioș, Pachomie etc. Au mai candidat și alții, cum a fost Dr. Muntean dela Orăștie, Dr. Cupșa în Lăpuș, ș. a., dar' au căzut. Toți aceștia însă nu sunt deputați în numele Românilor, nu partidul românesc i-a trimis și de aceea se țin de liberali. Români n'au nici acum reprezentanți.

Slovacii și o parte a Sârbilor au ales deputați naționaliști, anume Slovacia 5 și Sârbii 1. Aceștia vor lupta în dietă pentru drepturile popoarelor lor. Deși numărul acestora e mic, foile maghiare i-au atacat, zicând, că aceia cari cer drepturi naționale în dietă, sunt vânzători ai patriei, de oare-ce încep a rupe stăpânirea poporului unguresc asupra celorlalte popoare.

Așa este alcătuită viitoarea dietă, eșită din alegeri și care e chemată a se întruni în Pesta, în 24 l. c.

Comitetul central al partidului poporal-național din Bucovina a ținut săptămânile trecute o ședință, în care s'au luat o serie de deciziuni de o deosebită importanță, cari deocamdată trebuie să rămână nepublicate. Comitetul a luat la cunoștință raportul prezidiului privitor la abandonarea ziarului „Bukowinaer

FOIȚA.

LA SAT.

Prin saloanele doanești
Și palate boierești
Nici-odată n'am aflat
Așa mândră veselie
Ș'asa dragă bucurie
Ca la sărbătoare-n sat.

Vezi cum fetele se adună
Într'un loc să împreună,
Ș'apoi pleacă 'noctigor
Tot cu brâne și cu plete
Și cu flori după ureche
Și cu dor în sânișor.

Ear' feciorii toți ca brazii
Veseli cum le rid obrazii,
Plini de dor și plini de foc...
Și cu pene-n pălărie

Cu muscăți și cu colie,
Cu ce drag să duc la joc.

Violina cum răsună
Toți de brâu să prind cunună,
Și la horă rînd pe rînd
Veseli sprinteni să avîntă
Inima ei 'ți-o încântă
Când îi vezi așa săltând.

Ear' coala dup'-asfințite
Seara când îi pe-amurgite,
Ei să duc tot doi cu doi
Și să duc cu voie bună
De-a lor doină satul sună,
De-a lor cântece vioi.

La poartă să-mbrățișează...
Și-apoi noaptea blînd visează
De un traiu plin de noroc.
Mai visează de iubire
De-a lor dulce fericioare
Colo-n jos — în sat la joc.

P. P. R.

Poesii populare.

Din Beșineu.

Culese de Nicolae Paștiu, învățător.

De n'ar fi mândra cu dor,
N'ar veni seara-n ocol
Tremurând cu capul gol.
De n'ar fi mândra creștină
N'ar veni seara-n grădină
Tremurând cu șurțu-n mână.

Nu te uita mândro lung,
Căci n'am coarne să te-mpung,
N'am coarne ca acele,
Să te-mpung ca vacile,
Căci chiar coarne de-aș avea
N'ai fugi din calea mea.

Numai mândra de n'ar fi
M'aș culca, m'aș odichni,
Dar' mândra-i boală domoală
Eu mă culc și ea mă scoală.

Post, — abandonare devenită necesitate din cauza atitudinii incorecte, observată de un timp mai lung încoace de acest jurnal.

Comitetul a decis, mai departe, a acorda tot spriginul seu unei întreprinderi private, care edă foaia germană, „**Bukowinaer Journal**“, drept organ de mijlocire între partidul popular-național și publicul neromân, în locul foii „**Bukowinaer Post**“.

PRESA RUSĂ ȘI VISITA DIN ATENA. Presa rusă, în special „**Novoje Vremja**“ și „**Novosti**“, se ocupă mult cu vizita studenților români la Atena, apreciându-o din punct de vedere politic. Ziarele rusești privesc cu ochi răi apropierea dintre România și Grecia și zic, că pentru România ar fi mai bine să nutrească amicitia cu elementul slav, în mijlocul căruia se află.

România și Austro-Ungaria. Din Viena primim următoarele: Cu ocaziunea trecerii Regelui Carol al României din vilegiatură spre Sinaia, s'a oprit și aici, având o intimă conferință cu Monarhul nostru și apoi cu contele Goluchowsky.

În cercurile diplomatice de aici se asigură, că Regele Carol al României a încheiat definitiv cu Monarhul nostru o convențiune militară pentru cazul, când Rusia ar întreprinde pe neașteptate o lovitură în Balcani. Aceasta convențiune militară s'a făcut în vederea alianței dintre Bulgaria, Sârbia și Muntenegru, sub protectoratul Rusiei, care se consideră ca iminentă.

Aceste strânse raporturi amicale dintre cele două state enervează mult presa moscovită.

Ziarul „**Münchener Allgemeine Zeitung**“ apără în mod energic pe Regele Carol al României contra atacurilor ziarului „**Nowoje Vremja**“ și ale altor ziare rusești, zicând că Regele Carol lucrează întotdeauna în interesul poporului seu.

Tata știe că-s la boi,
Io-s în sat la buze moi,
Tata știe că-s la junci
Io-s în sat la buze dulci.

Morăriță dela moară
Ochii tăi mă bagă-n boală,
Sprâncenele ear' mă scoală,
Ochii tăi mă bagă-n frică,
Spâncenele mă ridică.
Când ți-i sui, când ți-i cobori
Din picioare mă dobori,
Când ți-i sui și ți-i ridici
Rău la inimă mă strici.

Măi bădiță dela boi
Vino pe seară la noi,
Lasă boii-n bătaură
Vino la noi să-ți dau gură.

Prima ședință a dietei. Dieta nouă, cum știm, e convocată în sesiune de cătră Maiestatea Sa pe 24 Octombrie n. În urmarea acestui termen și în conformitate cu regulamentul intern al dietei, prima ședință se va ține în 26 Octombrie n.

Contra Angliei. Marți, în 1 l. c. n., s'a ținut în Dublin un meeting al Irlandezilor, în care s'a agitat publice contra Angliei. Mai mulți oratori au declarat, că Irlandezii trebuie să urmeze exemplul dat de Buri și să apuce armele contra Angliei.

Turburări în Fiume. Din incidentul alegerii de deputat în Fiume s'au produs mari și sângeroase turburări. Italianii, rămânând candidatul lor Zanella în minoritate față de contele Batthyanyi, au năvălit asupra Ungurilor, i-au bătut strașnic și au spart ferestrele partizanilor alesului Batthyanyi. Peste 150 de persoane au fost deținute, între cari și mai multe femei și copii.

Lupta în comitate.

Adunarea de toamnă a comitatului Sibiu s'a ținut ieri, în 7. l. c. Dintre viriliștii români au fost de față următorii:

Dr. Bran de Leményi, asesorii Nic. Ivan, și Zah. Boiu not. Hențiu, par. V. Florian, (Racovița) paroch. Manta (Gurariu), Dr. Beu, prof. Comșa, etc.

Ședința se deschide la 9 ore, prezidând comitele Thalman. Din multele agende puse la ordinea zilei, relevăm următoarele, cari sunt de însemnătate din punct de vedere românesc:

În congregația din 5 Iunie c. dl Dr. Amos Frâncu a făcut o interpelație, referitoare la ordinațiunile de opreliște ale lui Hieronymi, întrebând pe vicecomitele, că :

În fața alegerilor parlamentare viitoare, dispus e a omite și a refusa aplicarea opreliștei de liberă întrunire și a pedepselor decretate în ordonanțele nelegale și anticonstituționale ale fostului ministru Hieronymi, referitoare la partidul național român ?

Vicecomitele în loc să răspundă atunci, când era vremea, a răspuns ieri, după alegeri.

Răspunsul e următorul :

Ministrul de interne r. u. a sistat în anul 1894 funcționarea partidului numit național român și a calificat transgresiune călcarea acelei interdicțiuni.

Prin urmare, nici eu, nici autoritățile de I. instanță nu putem, omite și refusa aplicarea acestei interdicțiuni și a pedepselor pentru călcarea ei.

Totodată resping expresiunea folosită în interpelațiune, că ordinațiunile respective ar fi contrare legii și constituției.

De altmintrelea în sensul art. d. l. 33/1874 §. 104 alin. 2 întruniri populare se pot convoca, dacă în convocător și în rugarea pentru concesiune se convoacă locuitorii comunitii, cercului etc., fără deosebire de naționalitate și confesiune și dacă programul întrunirii este indicat precis în convocător.

La răspunsul dat de dl vicecomite, absentând Dr. Amos Frâncu, reflectează

dl Dr. Liviu Leményi, exprimându-și regretele, că domnul vicecomite numai azi a venit cu răspunsul la interpelarea din chestiune, deși putea să facă aceeași atunci, când s'a făcut interpelarea și aceea era actuală. Răspunsul dat nici pe departe nu-l poate mulțumi. Provoacarea dlui vicecomite la dreptul de a pute convoca adunări populare numai fără deosebire de confesiune și naționalitate, o consideră de o naivă viclenie. Partidul național român are drept de existență. Noi toți ne declarăm — a zis între altele dl Dr. Leményi — și indeosebi eu declar sus și tare, că sunt membru al partidului național român și nici un ucas de al lui Hieronymi nu ne poate oprî să fim ceea-ce suntem. (Aplauze frenetice din partea Românilor).

După terminarea acestei discuțiuni a urmat răspunsul dat dlui ases. cons. Nicolae Ivan, care a fost interpelat pe vicecomite în privința purtării provocătoare a gendarmilor când cu sărberea zilei de 3/15 Maiu. Vicecomitele a răspuns, că purtarea sergentului de gendarmerie a fost aflată de comanda din Cluj necuviincioasă și aceasta a dat îndrumările de lipsă pentru postul de gendarmi din Seliște.

Dl Ivan s'a declarat nemulțumit cu răspunsul acesta, căci gendarmul trebuia pedepsit, ear' nu îndrumat numai pentru viitor. Oprerea sărbării lui 3/15 Maiu, zi scumpă Românilor, e o fărădelege, căci nu există lege, care să o oprească.

Dintre obiectele pertractate, cele mai însemnate au fost următoarele:

Cu privire la liferarea de petriș, dl profesor Comșa propune, ca aceasta să se facă prin licitație publică și nu din mână liberă. Propunerea a fost primită.

Încă mai de mult s'a fost luat o hotărîre, ca cercul pretorial al Sibiuului să fie împărțit în două, înființându-se încă un cerc cu sediul tot în Sibiu. Ministrul de interne n'a aprobat acest conclud al comitatului, de aceea chestia s'a desbătut acum din nou. Părintele Florian din Racovița propune, ca sediul să fie în Tâlmăciu, care este centrul geografic al viitorului cerc. Propunerea n'a fost primită, de aceea părintele Florian a insinuat recurs.

Cu privire la noua sistemizare a drumurilor comitatense, dl Florian propune, ca linia să fie zidită nu numai dela Tâlmăciu până la Olt, cum propune comisiunea permanentă, ci până peste Olt—Racovița—Avrig, accentuând, că comunele Racovița, Sebeșul-superior, Sebeșul-inferior, Avrig, Tâlmăcel, Boița și Tâlmăciu au contribuit la fondul drumului comitatens peste 170 mii de cor., și în schimb n'au primit nici un drum. De 15 ani sunt ținute tot cu promisiunea, că se va face și nu s'a făcut nimic. Propunerea a fost primită, deși inginerul suprem Péchy a fost contra ei și preotul Bergleiter a propus amânarea. Primindu-se propunerea aceasta, comunele interesate câștigă foarte mult, căci numai podurile, cari trebuie făcute peste multele păraie și riuri, cari vin dela munte, vor costa vre-o sută de mii.

DIN LUME.

Serbia.

Visitând Nişul, regele Alexandru a răspuns la vorbirea de salut a primarului, că voeşte să declare fără încunjur toate ştirile referitoare la moştenirea de tron, de calumniile isvorite din intrigile ţesute de duşmanii Sârbiei şi ai dinastiei Obrenovici. Tot aşa de neîntemeiate sînt ştirile despre criza ministerială. Guvernul de astăzi se bucură de încrederea lui întreagă, pentru că desvoaltă o activitate, care îl mulţumeşte pe deplin.

În Belgrad s'a instituit o comisiune, care să facă pregătirile necesare pentru pertractările asupra unei convenţiuni comerciale cu Austro-Ungaria.

100 de învăţători sârbi s'au dus la Sofia, ca să reîntoarcă visita făcută de învăţătorii bulgari în Maiu trecut. Ei vor visita şi Filipopolul.

Bulgaria.

Cum se poartă Bulgarii chiar cu cei de un sânge cu, ei se vede din păţaniile Bulgarilor, cari au plecat din Bănat la Bulgaria. Acestia năvălesc la consulatul austriac din Sofia, rugându-se cu lacrimile în ochi să-i ajute, ca să se poată eară întoarce în Bănat. Ei se plâng că au fost înşelaţi când li s'au dat pământuri şi acum sînt chinuţi până la sânge mai cu seamă de executori. Sînt gata să vină în patria veche, lăsându-şi toată averea în Bulgaria. Aducerea lor în patrie e însă grea, fiindcă mulţi s'au făcut cetăţeni bulgari.

Comitetul macedonean face din nou un apel către poporul bulgar, ca să sară în ajutorul fraţilor lor asupriţi din Turcia. Şi Sarafoff, vestitul ucigaş, se mişcă din nou răspândind vestea, că puterile vor veni în curînd în ajutorul Bulgarilor. În Sofia şi Ruscioe s'au ţinut adunări de protestare, ear' presidentul noului comitet macedonean va face o călătorie în Europa, ca să încerce să câştige opiniunea publică a ei pentru Bulgarii din Macedonia şi comitetul macedonean.

Răsboiul din Africa-de-sud.

Pe când Kitchener continuă a vesti biruinţele lui, în cari face prisionere femei, copii şi animale de casă, mesec, deşi fragmentar, tot mai amănunţite ştiri despre biruinţele Burilor din ultimele zile. Comandantul englez al forturilor Preston şi Itala a fost silit de trupele lui Botha să le predea Burilor, cari au aflat aci cantităţi enorme de muniţiune şi proviant. 2 oficeri şi 16 soldaţi au fost ucişi, 5 oficeri şi 46 soldaţi răniţi, aproape 100 prisionieri. Lupta aceasta o prezentase Kitchener ca biruinţă, pentru-că Botha îşi continuase drumul spre sud, după-ce nu mai rămăsese nimic din forturi. Perderile suferite de Englezi la Nagato şi aproape de Melmoth încă sînt cu mult mai mari, decum a mărturisit Kitchener în primul lui raport, pe care-l întregeşte acum cu şirăita.

Ingreunându-se poziţia Englezilor în Africa-de-sud, e vorba să se trimită din nou trupe considerabile pe câmpul

de luptă, formându-se mai multe regiamente nouă de miliţieni. Din India încă vor fi aduse mai multe regiamente.

«Daily Chronicle» scrie, că nu e vorba de a trimite nouă trupe de întărire la Africa, ci numai trupe, cari să înlocuiască pe cei incapabili de luptă.

Ca-şi-când asta n'ar fi tot una!

Cea mai nouă biruinţă asupra Englezilor a secerat o Burii sub comanda lui Delarey la Moedwill. După raportul lui Kitchener, Burii ar fi fost siliţi să se retragă, Englezii au îndurat însă *perderi grele*, — vorba lui Kitchener, — căzînd 2 oficeri şi 31 soldaţi morţi, 14 oficeri şi 74 soldaţi răniţi. Mai sînt încă mulţi alţi răniţi, despre cari nu se ştie nimic pozitiv.

Dintre Africanderi sînt peste 1500 răsculaţi contra Englezilor.

În unele cercuri din Bruxella se svoneşte de nou despre începerea tratativelor de pace între beligeranţi. În Haga însă cred, că răsboiul va ţine încă *cel puţin* un an.

Gazetei franţuzeşti «Matin», i-se scriu din Africa următoarele: De când a început eară timpul frumos (— în Africa acum de curînd s'a sfîrşit iarna —) lupta se poartă mai cu putere ca ori-când. Luptătorii republicelor n'au fost nici-când mai numeroşi şi mai hotărîţi, nici-când n'au avut nădejde mai mare în biruinţă ca acum. În Transvaal sînt 15.000, în Oranje 12.000 Buri armaţi. Ei au tot ce le trebuie. Nutreimînt află în ţeară, arme şi muniţiune le dau Englezii şi trenurile englezeşti, pe cari le prind. Europa se poate lăsa în nădejdea noastră, căci noi vom rămîne biruitori.

Ştiri mărunte.

În Turin a fost prins un anarchist travestit în călugăr, chiar pe când se preumbla părechea regală prin parc.

Liga olandeză pentru boicotarea mărfurilor engleze s'a început activitatea cu fundarea de filiale în Olanda şi Belgia.

Bulgarii l-a succes să facă un împrumut de 120 mil. pe piaţa franceză, zălogindu-şi venitele din tîbac şi procurînd puşti nouă de aproape 30 mil. dela fabrici franceze.

Budgetul marinei turceşti a fost mărit cu 10.000 lire.

Guvernul din Sviţera a descoperit un complot anarchist contra regelui din Italia. Anarhiştii părtăşi au fost espulsaţi şi predaţi autorităţilor italiene.

În 6 n. au fost alegerile pentru camere în Portugalia. Guvernul a obţinut mare majoritate. Cortesii vor fi convocaţi pe 2 Ianuarie 1902.

Ştirea despre o apropiată răscoală a Carliştilor se adevăreşte. În Barcelona s'au distribuit proclamaţiuni carliste.

Emirul din Afganistau a murit.

Din Ūsküb se vesteşte, că aproape de Grandko s'a întemplat o ciocnire între trupe turceşti şi bande bulgăreşti. 6 Bulgari au fost ucişi. S'au aflat şi două bombe.

În China eară au distrus Boxerii o staţiune de misionari. — Curtea chineză a plecat la Caifengfu.

Ambasada rusească din Belgrad desminte ştirea, că în «Ruski Invalid» s'ar fi publicat un ucas, care dispune primirea de tineri muntengreni şi alţi Slavi în şcolile militare ruseşti.

SCRISORI.

Instalare de protopop.

Lungşoara, Septemvrie.

Zilele de 8 şi 9 Septemvrie sînt de însemnătate în istoria tractului protopopesco român gr-or. al Hălmagiului, căci în ele s'a făcut primirea şi instalarea noului protopop în persoana dlui I. Groza, jun.

Primirea.

Încunostiîndu-se inteligenţa şi poporul din Hălmagiu şi jur, că în ziua de 8/12 Septemvrie va veni noul ales la postul seu, s'a pregătit a-i face o primire deamîna de persoana, care vine în mijlocul seu.

La orele 10 şi trei pătrare un mare banderiu de călăreţi în costume de căluşeri în frunte cu vrednicul învăţător din Hălmagiu, dl Mihai Vidu şi urmat de un lung şir de căruţe, pleacă către gară. La orele 11 vine trenul de către Arad. Între lungi urări de «se trăească», apare bărbatul cel mult dorit şi aşteptat, însoţit de dl Dr. Ioan Trailescu, protopopul Chişineului, ca comisar consistorial. Nou veniţii sînt binevenţaţi de dl Nicolau Rob, notar pensionat şi invitaţi, ocupă loc într-o căruţă. Frumosul banderiu şi şirul de căruţe se îndreaptă către Hălmagiu. Întrînd în oraş pretutindenea se aud urări de «se trăească». Pe lângă şcoala rom. gr-or. e înşirat un lung şpalir de băieţi şi fetiţe. La poarta curţii bisericesti o ploaie de flori cad pe cei nou veniţi. La uşa bisericeii pe noul protopop îl întimpină şi bineventează comitetul parochial, prin rostul veteranului fost paroch Arsenie Ciouş. Noul protopop îi răspunde într-o frumoasă vorbire, în care cere spriginul comitetului parochial, pentru-ca să poată îndeplini greaua carieră, la care e chemat. Din biserică, după o rugăciune rostită de noul protopop, ne-am îndepărtat cu toţii abia aşteptînd, ca mâne-zi să vedem instalarea.

Instalarea.

Duminecă, în 9 Septemvrie, din toate părţile tractului se ved oamenii în haine de sîrbătoare, venind către Hălmagiu, spre a vedea actul instalării. La orele 9 se începe serviciul dumnezeesc. La finea sfintei liturgii, ale cărei răspunsuri au fost executate cu toată precisiunea de corul condus de dl învăţător Mihai Vidu, apare lângă amvon dl comisar consistorial, însoţit de noul protopop. Printr-o avîntată vorbire, în care îi pune noului protopop la inimă binele şi înaintarea poporului din acest tract, îi predă actul de întărire. La aceasta îi răspunde protopopul cel nou, mulţumindu-i pentru ostenelele făcute cu alegerea şi instalarea. Se întoarce apoi către iubitul seu tată şi fostul protopop, şi cu lacrimi în ochi mulţumindu-i pentru conducerea de până acum a tractului, îl roagă să-l ajute şi de acum înainte cu sfatul. Se adresează apoi către preoţimea şi învăţătorimea din tract şi punîndu-le la inimă împlinirea conştiinţioasă a datorinţelor, îi încredinţează de tot concursul seu la lucrarea grandioasei zidiri a moralisării şi cultivării poporului din acest tract. Sfătuşte apoi poporul, să asculte de conducătorii sei, căci acestia nu-i voesc altceva decît binele şi înaintarea.

La eşirea din biserică toată adunarea se posează. Bună impresiune a făcut aici costumele naționale, cu cari erau împodobite niște gingașe domnișoare. Dar' și aci, ca ori-unde, n'a putut trece ocaziunea ca gendarmii să nu-și arete cultura asiatică, provocând pe amabilele domnișoare să le spună numele și mergând acasă să desbrace frumoasele costume; căci — vezi Doamne — în fericita patrie a Ungariei a te îmbrăca cum îți convine, înseamnă a demonstra contra statului. Apoi se nu zici cu psalmistul: »Judecă Doamne pe cei-ce ne fac nouă strimbătate!»

Acasă, pe noul protopop îl felicită preoțimea și învățătorimea din tract, apoi comitetul parochial și autoritățile civile din Hălmagiu.

Banchetul.

În onoarea noului șef al tractului s'a dat și un banchet, la care a luat parte cam 100 de persoane, fiind reprezentate și autoritățile civile din Hălmagiu. Între cei prezenți am putut număra și pe domnul director gimnazial din Brad, Georgiu Părău. Primul toast îl rostește dl. comisar pentru Maiestatea Sa, care e urmat de lungi urări de »vivat», »să trăească».

Dee ceriul, ca precum venirea noului protopop a fost întâmpinată cu iubire și însuflețire; astfel de iubire și însuflețire să fie între conducătorii acestui tract totdeauna, când va fi vorba de a lucra pentru binele și prosperarea poporului celui mult credincios de aici.

Modestul.

Din istoria Transvaalului.

(Urmare și fine).

Burii erau foarte nemulțumiți cu domnia cea nouă englezească, îndeosebi însă cu politica lor față de Negrii, cărora le vindeau arme de foc indemnându-i să atace pe Buri, îndată-ce acestia întemeiau o nouă colonie. În continu necăjiți și persecutați de Englezi, peste 5000 de bărbați au părăsit vatra veche, mergând sub conducerea lui Pieter Retief în Natal; cete mai mici conduse de Andries Pretorius și Gert Maritz, s'au îndreptat înspre riul Oranje și Vaal. Nici aici n'au avut odihnă, căci Zulu-Cafrii au năvălit asupra cetei lui Pretorius, omorând mai pe toți Burii. Pretorius, scăpat și-a adunat alți Buri și în Decembrie 1837 i-a bătut pe Cafrii lângă riul Bușmanilor. Aici a întemeiat orașul Pieter-Maritzburg. Pretorius s'a grăbit să cuprindă eara Natalul. Dar' cu puțin succes, căci Englezii susțineau, că Burii ca *supuși englezi* n'au dreptul să întemeieze state independente. Guvernatorul englez a trimis și trupe în Natal, cari luând noua colonie în posesiune, au silit pe Buri din nou să emigreze. Pretorius a întemeiat acum între riurile Vaal și Oranje statul *Oranje*, dar' în anul 1840 a venit din nou armata engleză, care bătând pe Buri, i-au silit din nou la emigrare. Pretorius a trecut peste riul Vaal întemeindu-și o a patra patrie, pe care a numit-o *Transvaal*. Și aici au fost urmăriți de Englezi, cari i-au împins tot mai înspre nord, așezându-se în Pooefstrom, Zoutpansberg și Lydenburg. Înmulțindu-li-se numărul

prin Buri veniți din colonia Capului și din Natal, au convocat în anul 1844 la Pooefstrom un »volksraad» (o dietă), în care au votat o constituțiune și au ales pe *Pretorius guvernator general*. Acesta a intrat în pertractări cu Englezii și după stăruințe multe i-a succes în sfârșit să facă în anul 1852 un pact, care garanta Burilor *neatîrnarea completă*.

O altă urmare a stăruințelor lui Pretorius a fost contopirea celor două republici în una singură, al cărui prim president a fost ales el. Deși raportul cu Englezii era acum curat, republica avea să lupte cu multe neozari, mai ales financiare. Neputând isbuti cu regularea acestora, Pretorius s'a retras în anul 1871 și în locul lui a fost ales preotul *Burgers*, care încă n'a putut face nimic. Nici *Kruger*, al treilea president, n'a putut vindeca la început ranele, mai ales, că tinăra republică avese să poarte lupte grele cu popoarele sălbatice, cari o înoujurau. Englezii s'au folosit de această strimtoare a Burilor. Ei ziceau că un stat bancrot, cum e Transvaalul, e o primejdie pentru coloniile engleze din sudul Africii, pe care trebuie să o delătore. Shepstone, comisarul englez, năvăli cu o trupă de polițiști în Pretoria și declară Transvaalul *colonie engleză*. Înzădar protestară Burii, căci slăbiți cum erau au trebuit să se supună. O comisiune condusă de *Kruger* și *Jorisson* a plecat la Londra, ca să ceară retragerea anexării. Ea n'a putut dobândi, fără numai promisiuni. După reîntoarcerea ei, a început Shepstone să aducă direcțori englezi din Natal. Purtarea acestora a grăbit răscoala Burilor. Acestia refuzară să plătească dările, prinseră armele și aleseră pe *Kruger*, *Joubert* și *Pretorius* să conducă afacerile republicei pe care o numiră »*Republica sud-africană*» (Transvaal); *Joubert* a primit totodată și comanda supremă a armatei. Englezii au socotit la început de nepriemjioasă răscoala, dar' în curând s'au trezit, când au văzut, că garnisioanele lor au fost nimicite de Buri. Acestia au bătut în 27 Febr. 1881 lângă dealul *Maiuba* și armata engleză, care venia din Natal. 224 Englezi căzură pe câmpul de luptă și 61 au fost făcuți prizonieri. Îvingerea aceasta a Burilor a fost cu atât mai strălucită, că armata lor nu numără nici 200 de bărbați.

Englezii n'au făcut nimic, ca să se răsbune pentru pierderea dela *Maiuba*, ceea-ce nu le-ar fi fost greu, căci curând după înfringerea aceasta au sosit trupe nou engleze în Africa. Cei din Londra erau sătui și aflară de bine să între în pertractări de pace cu primejdiosul inamic.

În convențiunea încheiată în 4 August 1881 la Pretoria, a recunoscut Anglia *neatîrnarea* Transvaalului în privința afacerilor interne, ear' Transvaalul a recunoscut afirmarea de Anglia în privința afacerilor interne. Tot atunci s'a recunoscut în mod oficial și numirea »*Republica sud-africană*» pentru Transvaal.

Țeara s'a recules în curând și descoperirea câmpurilor cu aur au îmbogățit-o mult, dar' nu numai cu avere, ci și cu o mulțime de străini aduși de pofta aurului în Transvaal. Străinii ace-

știa au cerut dela republică dreptul de cetățeni, ceea-ce însă li-s'au refuzat. Străinii acestia, cei mai mulți Englezi, au făcut sub conducerea lui Dr. Iameson și cu știrea guvernului englez o invasiune armată în Transvaal, dar' au fost bătuți la 1 Ian. 1896 la *Kruger-dorp*. Transvaalul, care simți intențiunile criminale ale Englezilor, încheiă cu statul Oranje o alianță de apărare.

Constituția Transvaalului e pe scurt următoarea: Stăpânii țării sunt Burii, cu totul vre-o 80.000 suflete. În fruntea guvernului stă consiliul executiv, adevă presidentul ales pe 5 ani, un secretar de stat și un comandant general. Lângă acestia e *primul Volksraad*, compus din 24 membrii, cari trebuie să fie născuți în țeară sau să fi locuit în ea cel puțin din 1876 încoace, apoi al *doilea Volksraad*, compus din 30 membrii, cari trebuie să fie de cel puțin 2 ani din țeară. Ca să poată un străin ajunge membru în primul *Volksraad*, trebuie să fi fost cel puțin 14 ani în țeară.

Chestiunea străinilor a fost cauza, care zice Englezii, că i-a îndemnat să înceapă noul războiu contra Transvaalului. Causa adevărată însă e lăcomia englezească, care ar înghiți bucuros câmpurile cu aur, ajunse a fi un blăstăm pentru Buri.

De încheiere comunicăm și câteva date statistice despre Transvaal și Oranje.

Transvaal.

Suprafața: 326.700 chlm. □ cu 1 mil. 38.750 locuit.

President: P. S. I. *Kruger*, născ. 1821.

Poporațiunea: 80.000 Buri, 208.750 străini (Uitlanders), 750.000 Cafrii (Negrii).

Ocupațiunea principală a Burilor și a Cafrilor este economia de vite.

Se esportază vite, lână, piei lucrute și nelucrate, pene de struț, fildeș, aramă, plumb, cobalt, vismut, aur (pe an cam în preț de 170—190 mil. coroane).

Linii ferate: cam 1000 chlm.

Armata regulată constă în timp de pace din 32 oficeri, 80 suboficeri și 689 soldați. În timp de războiu trebuie să facă serviciu militar ori-ce Bur în etate dela 16—60 ani, cari dau vre-o 30.000 soldați. Artileria dispune de vre-o 100 tunuri.

Orașe: capitala Pretoria, 10 000 loc., Iohannesburg 103.000, Heidelberg 2000, Baberton 5000, Lydenburg 2000, Pooefstrom 2000 locuitori.

Oranje.

131 mii 70 chlm. cu 207.500 locuit.

President: M. Th. Stein.

Poporațiunea: 69.000 Buri, 8000 alți Albi și 130.000 Negrii.

Ocupațiunea principală e economia de vite. Artioli de esport sunt lână, piei, pene de struț și diamante.

Căi ferate cam 1000 chlm.

Armata tot ca în Transvaal, numai mai mică.

Capitala Bloemfontein 6000, Smithfield 2000, Harrysmith 2000, Bethlehem 2000, Iägersfontein 2000, Winburg 2000 locuitori.

Publicațiune

despre

insinuarea deobligărilor la gloate.

Pe baza art. de lege XXXVII. ex. 1893 sânt toți cei deobligăți la gloate, cari sânt deprinși militărește și au servit în armata comună, la marină, la honvezi și în rezerva suplinitoare sau la gendarmerie, precum și aceia, cari nu sânt deprinși militărește, au însă bilet de recomandare (culoare trandafirie) pentru gloate, obligați a se presenta în persoană sau a se insinua în scris, și anume, cei-ce se țin de Sibiu în 16 Octomvrie, ear' cei din alte locuri la 17 Octomvrie a. c. la 8 ore dimineața la casa orașului din loc.

În scris se pot insinua următorii :

- a) aspiranții de oficeri (amploiați) deobligăți la gloate ;
- b) preoții ;
- c) indivizii deobligăți la gloate și aplicați la vre-un institut militar sau de honvezi ;
- d) amploiații de stat și administrațiune, învățătorii, servitorii de birou, păzitorii de carcere, dacă nu pot veni în persoană ;
- e) personalul financiar, silvanal, dela căile ferate și vapoare, precum și lucrătorii din fabricile acestor din urmă, în fine personalul serviciului postal și telegrafic ;
- f) cari au concesiune pentru călătorie pe mare ;
- g) cei deobligăți, cari sânt scutiți în vreme de rășboin dela serviciul de gloate în interesul serviciului public ;
- h) acei, cari în ziua de insinuare sânt reținuți printr'o cauză familiară sau privată bine dovedită ;
- i) bolnavii ;
- k) cei inchiși în temniță și cei concediați condiționat ; insinuarea acestora se face prin șeful respectivului institut, în care sânt reținuți sau din care sânt concediați ;
- l) acei, cari au locuința în Bosnia și Hertegovina.

Insinuările de sub punctele a), b) f), h), i), l) se pot face prin rudenii sau împuterniciți, verbal sau în scris ; ear, cele de sub punctele c), d), e), g) pe lângă intervențiunea șefului oficiului respectiv.

Blanchetul pentru insinuarea în scris „Jelentkező-lap” se capătă la magistrat gratis, orientare pentru umplerea acestui banchet dă referentul militar și instrucțiunea din dosul tipăriturii.

La insinuarea personală se se aducă documentul militar primit în urmă (cartea de legitimațiune glotistă, documentul de demitere [Abschied], certificat de repășire, bilețuri de recomandățiune) și lângă insinuarea în scris se se accludă acest document.

Cei-ce locuiesc aici, sânt însă Austriaci, încă trebuie se se insinua după modalitatea arătată mai sus în zilele amintite.

Absentarea nedocumentată dela insinuare se va pedepsi dela 4 până la 200 coroane sau cu închisoare corăpunzătoare.

Sibiu, 1 Octomvrie 1901.

Magistratul orașului.

PARTEA ECONOMICĂ.

Ogoarēle de toamnă.

Nu e tocmai de mult, de când aici pe la noi se ara încă cu plugurile de lemn, ba poate că vor mai fi și astăzi unii economi mai săraci, cari ară tot cu de acelea.

Arăturile făcute cu plugurile de lemn au fost atât de superficiale (pe deasupra), brazdele răsturnate de acelea atât de neregulate, ear greșurile atât de dese și mari, încât buruienile numai rideau după astfel de arături.

Economii mai bătrâni își vor fi

Soțul credincios.

aducând încă aminte, cum primăvara trebuiau se ese toți căsenii cu mic cu mare la plivitul holdelor, căci la din contră nu era modru de a le pute secera cu secera de mână, așa creșteau de mari și dese polomidele cu ghimpi, precum și alte buruieni stricăcioase holdelor.

Chiar și astăzi, după plugurile de fer, cu cari se poate ara mai bine și mai întocmit, buruienile nu s'au perdit cu desăvîșire de prin holde. Causa este aceea, că la ogor nu se fac arături destul de afunde.

Dar' economii de astăzi nu mai plivesc atâta la holde, ca cei de pe timpul plugurilor de lemn, pentru-că astăzi cu ajutorul vînturătoarelor (ciururilor) și al triurelor mai perfecționate, se poate alege mai bine sēmēnța buruienilor, ca cum se făcea atunci cu ciururile cele simple de mână făcute din piele de porc.

Cee drept, că cu plugurile de fer s'ar pute face, cu deosebire la ogoarēle de toamnă și vară niște arături mai afunde, dar' unii din economii nostri, după-cum

am zis și mai sus, se feresc de arăturile prea afunde sub pretext, că acelea ar fi stricăcioase sēmēnăturilor. S'a constatat însă, că unii ca aceia sânt în rățecire, de oare-ce și pătura moartă, dacă stă timp mai îndelungat în atingere cu aerul, căldura, frigul și umezeala devine roditoare.

Urmarea ogoarēlor superficiale e aceea, că prin arătură pămēntul nu se desfundă la o adâncime recerută, că păiura roditoare se tot sleiește și slăbește din an în an, că buruienile apar într'un număr mai mare prin holde, ca și mai înainte când se ara cu plugurile de lemn, că rădēcinile sēmēnăturilor nu află pămēnt destul lucrat, unde se se poată estinde cu rădēcinile lor, din care causă pătinesc atât pe timp de secetă, cât și pe timpul ploilor mai îndelungate, fiindcă apa de prisos nu află loc de scurgere ș. a.

Ca se vadă și economii nostri, ce cugetă economiștii învățați de prin alte țeri despre ogoarēle afunde, lăsăm se urmeze aci pe scurt părerea dlui Rognet din Anglia, publicată acum mai de curēnd. Eată ce zice acest învățat :

„Grosimea pămēnturilor arătoare în Anglia nu este decât cam de 15 cm. sau de o jumătate de urmă de grosime ; adevă pămēntul l-am pute asemēna în cazul acesta cu un burete de șters de o grosime de 15 cm. Dacă arătura este prea puțin afundă, când plouă iarna mult, sēmēnăturile sufer de umezeală, ear' vara de secetă.

„Estă constatat, că pămēnturile de culoare mai roșcată, lucrate mai afund ar deveni sterpe. Dar' în acest cas se zice, că cu cât pămēntul este mai afund desfundat, cu atât el este mai umed, și adevărul este astăzi bine cunoscut, fiindcă pămēnturile neaerisate sânt colorate prin fer puțin asudat. Dar' ales la supra-

față, această rugină devine puțin câte puțin bogată în oxigen (gas de vieată) cu alte cuvinte rugină se transformează în aboreală de fer. Chiar și sēmēnțele, ca se poată incolți, ear' rădēcinile, ca se poată respira au trebuință de oxigen.

„Urmarea este că pămēntul își schimbă culoarea prin arături sau alte lucrări, și arăturile nu trebuie adâncite decât puțin câte puțin, adevă din doi în doi ani. Dar' în schimb, trebuie ca locul sēmēnat cu plante de sapă, se se sape de două ori și chiar de trei-ori, dacă se poate.

Scriitorul acestor rînduri a avut mai de multe-ori privilegiu de a se convinge despre valoarea arăturilor afunde și a ogoarēlor de toamnă chiar aici în Șoreiu la fața locului, unde erarul dispune de o proprietate mai mare de pămēnt comasat : arătură și fēnaș care nu e tocmai departe de comună.

(Ve urma).

Insoțirile în Finlanda.

Câtă ispravă se poate face prin întovă-
rșirile agricole chiar și de către un popor
mic, se poate vedea din raportul dlui Dr. H.
Gebhard, profesor universitar și presidentul
societății pentru răspândirea însoțirilor agri-
cole (cooperative) în Finlanda. Arătând și
schimbările, prin cari a trecut ideea acestor
fel de însoțiri, numai folos vom trage din cu-
noasterea lor, de aceea li facem loc și în co-
loanele foii noastre.

În Finlanda, ca și în mai toate ce-
lelalte țări, tovărășile între agricultori
au luat mai întâiu forma de societăți
agricole, înființate pentru de a sprin-
gini agricultura, și mai înainte de toate
pentru de a câștiga mijloace ca să
poată fi făcută în mod cât mai rațio-
nal. Cea dintâiu din aceste societăți,
societatea regală de agricultură, fu în-
ființată pe la sfârșitul secolului al 18-lea,
adecă pe timpul când în toată Europa,
guvernele și publicul cult, începură
a se interesa de agricultură și de țe-
rani. Dinsa a avut o influență în-
semnată asupra dezvoltării agriculturii,
spre exemplu introducând în Fin-
landa cultura cartofului, inului și a
trifoiului. Luând de pildă această
societate, s'au mai întemeiat multe al-
tele în urmă, dar' mărginind activita-
tea lor la o singură provincie. Ele au
dat de multe ori îndemn la nouă în-
treprinderi folositoare, au realizat o
mulțime de măsuri bune pentru încu-
rajarea agriculturii și au supravegheat
interesele ei.

Se organizează în fiecare an es-
pozițiuni și concursuri regionale, se di-
stribue cărți, se acordă premii pentru
culturile bine îngrijite, pentru transfor-
marea localităților mlăștinoase în pă-
mânturi roditoare pentru vitele cele mai
bune; se întretin stațiuni pentru con-
trolul semințelor și al laptelui, se
plătesc profesori de agricultură, grădi-
nari ambulanti, silvicultori, instructori,
profesori pentru cultura sfeclei, pentru
arături, pentru lăptărie, lucrări manuale,
țesături etc.

Aceste societăți agricole sunt în-
treținute din taxele anuale ale mem-

brilor și din subvențiunile statului,
care dă în acest scop 200.000 lei pe an.

În timpul din urmă s'au întemeiat
sau secțiuni ale acestor societăți provin-
ciale, sau societăți neatârătoare mai
mici, cuprinzând una sau două comune,
și numite societăți țărănești, cari se lă-
țesc mereu în păturile populațiunii
căutându-și membri și câmpul lor de
activitate.

S'a constatat însă, că pretutindenea
unde scopul activității de felul acesta
e de a desvolta tehnica agriculturii,
sunt cultivatorii cei mari și oamenii cu
științe, cari se asociază pentru un ase-
menea lucru, și că o asemenea operă
nu merge decât încet. Spre a asocia
în acest scop pe cultivatorii cei mici,
și spre a-i face să progreseze, trebuie
să se apeleze direct la interesele țe-
ranului. Trebuie ca acești mici culti-
vatori să simtă puțința unui câștig per-
sonal și un profit în situațiunea lor eco-
nomică din asociațiune.

Nu e altă formă de asociațiune,
decât forma aceasta modernă a coopera-
țiunii (întovăreșirii), care se le-o poată da.

Mișcarea cooperativei printre locui-
torii câmpiilor Finlandei e vrednică
de atențiune. Foarte slabă la început,
ea este acum privită cu interes de par-
ticulari și luată sub îngrijirea guver-
nului.

Măsurile luate în 1899 de a rusi-
fica Finlanda, deșteptară toate puterile
amortite ale națiunii și le transformară
în sfortări spre a o face să prospereze
din punctul de vedere intelectual. În
același an se născu și mișcarea coope-
rativei în Finlanda.

Finlandezii au creat și întretinut
din timpurile cele mai depărtate între-
prinderi cooperative ale lor proprii, cari
sunt tot așa întocmite ca acelea din
munții Franciei și ai Elveției pentru
vinderea fructelor, legumilor și brânze-
turilor. Luntrea bisericeii de pildă: mai
multe familii dela țeară se asociază
pentru construcțiunea unei luntre, în
care pot intra 40—50 persoane spre
a merge la biserică — în această țeară
unde lacurile sunt foarte numeroase,
apa e unul din mijloacele de transport
din cele mai obicnuite. O altă mani-

festatiune a acestei idei este asociați-
unea între mai mulți vecini pentru nă-
voadele de pescuit sau pentru seceratul
grâului sau cositul fânului. Toate ace-
ste asociațiuni cooperative naturale dis-
par însă încetul cu încetul.

De mult timp, cele mai multe
lăptării sunt organizate într'un fel de
lăptărie cooperativă; — esportatiunea
untului finlandez e destul de însemnată,
dacă ne gândim cât e de nordică țeara
și de mic e numărul locuitorilor (în
1897, 14 $\frac{1}{2}$ milioane chilograme).

Lipsa unei cooperative a făcut
însă, ca forma cooperativă să cedeze
în multe privinți importante societăți-
lor pe acțiuni.

Dar' ce e mai rău, e că nu inte-
resează numai forma, căci adese-ori
această formă a luat întreprinderilor
zise cooperative caracterul lor esențial
cooperativ. Pe ici pe colo s'au mai
organizat cumpărări în comun prin so-
cietăți agricole sau prin mari cultiva-
tori prin învoieli făcute anume. Dar'
aceste întreprinderi singuratică și aceste
întovăreșiri nu au avut altă impor-
tanță decât că au făcut pe agricultori
să zărească caracterul și scopul unei
adeverate cooperative. Oamenii nu
aveau o idee exactă de foloasele, ce
le-ar pute trage agricultorii din apli-
carea mai întinsă a cooperativei, nici
de binele moral ce ar rezulta pentru
clasa agricultorilor din cooperative
organizată.

Aceste încercări primitive, dar'
cari arătau puțința unei dezvoltări a
ideii de cooperative, caracterizează
epoca când pentru întâia-ori, în 1896
ideea cooperativei moderne cu resul-
tatele sale, încât privește agricultura,
fu prezentată publicului într'o serie de
conferențe populare de Dr. Hannes
Gebhard, profesor de economie rurală
al universității, la cursurile sale la cari
au asistat vre-o opt sute persoane ve-
nite din toate părțile țării. Ideea de
cooperative găsi printre acești auditori
primii sei aderenți.

Dinsa făcu un pas spre realizarea
sa, când doi ani mai târziu, câțiva pro-
prietari mari, cari cunoșteau coopera-
țiunea agricolă din străinătate, fondară

„Țeranii noștri“

— Piesă populară în 3 acte —

de

N. Macovisteanu.

(Urmare).

Actul II.

Scena I.

Lenuța și Eva.

Lenuța: Nici n'ai crede mamă Evo,
ce bine a început a-i merge lui Moise.
Traian zicea, că îndată ce va deschide
ei prăvălia, are să le meargă rău Gre-
oilor...

Eva: Ba că la ceialalți le și merge
rău, am auzit că cel de lângă podul
mare și cel din capătul satului stau să
plece...

Lenuța: Numai de-ar pleca cu toții,
să nu le mai aud de nume...

Eva: Ba că lui Moise așa se vede
din zi în zi tot mai bine-i merge...

Lenuța: Eu nu știu ce face și cum
face, dar' ved că nu-i merge rău....

adeverat, el lucră de dimineața până
seara, aleargă în toate părțile după câ-
știg, dar' ea, ea nu face nimic, șede în
prăvălie și cât e ziua glumește cu oa-
menii.

Eva: Îi și frumoasă, fire-ar a naibi,
inebunește toți bărbații... (încet apro-
piindu-se de Lenuța) și după-cum am
auzit eu, și lui Traian îi cam place să
i-se uite în ochi... (ride).

Lenuța: Asta n'o mai cred, mamă
Evo, îl cunosc eu prea bine pe el (se
uită afară), dacă nu te grăbești acasă,
așteaptă puțin, auzi vin vitele, mă duc
să le ogoi... (ese).

Eva: Du-te, du-te, că eu nu mă prea
grăbesc cătră casă, (glumind) dascălul
și așa nu vine... (ride).

Scena II.

Eva singură.

Ce știi face?! Nici degetele dela mână
nu-s toate deopotrivă, dar' oamenii.

... Traian face consorții și ce mai
știu eu câte toate și nu grijește de Gre-

coaița din casă, că-i ca un pup... și ea
biata moare după el... Cred, că și-ar
boteza toți șapte copii și pe urful ei,
de-ar pute... Traian însă, om cuminte,
nu bagă în seamă de astea, ci-și caută
de casa și de binele lui. I-am zis odată
lui Traian de ea și era să mă scoată
din casă afară — și eu, săraca de mine,
ce să știu eu face, ea vrea și el nu,
ea mi dă tot ce-mi cere inima numai
să-i aduc o vorbă bună dela el, ear' el
nici nu vrea să audă de ea... Ca să
rămân cu amândoi bine, ei îi dau în
boabe și-i spun câte verzi-uscate, ear'
lui îi fac cale unde-l ved.

... Ei, ba nu, pentru ce ar și fi să
mă învrăjbesc cu ei?!... În tinerețe mai
făceam și eu nebunii, mă luam de păr
cu vecină-mea de dragul lui Tudor,
dar' acum la bătrânețe e bine când poți
trăi cu toată lumea în pace... (Se uită
afară). Mă duc acasă, ved că vine Tra-
ian cu sprâncenele încrețite, (ese în
grabă).

la Helsingfors, societatea cooperativă agricolă »Labor«, pentru cumpărarea colectivă a materiilor prime și pentru ajutorarea nevoilor agricole.

Mulțimea locuitorilor nu află de mișcarea cooperatiunii decât în 1899, când apărură cele dintâi lucrări tratând despre cooperatiune. Aceste lucrări atraseră atențiunea guvernului asupra lipsei unei legi pentru cooperatiuni.

Finlanda fiind o țară, unde 75 la sută din populațiune e agricolă, silințele celor ce cunoșteau puterea cooperatiunilor, se îndreptară spre cooperatiunile agricole. Și s'a întâmplat un lucru, care nu s'a mai întâmplat într'alte părți: cei dintâi apostoli ai acestei idei, cari porniră pentru propagarea ei prin sate, nu fură nici cultivatorii, nici societățile agricole sau profesorii de agricultură, ci studenți. De zeci de ani, studenții finlandezi lucrează cu căldură la instrucțiunea poporului, fiecare în locul seu de naștere, Atacurile Rusiei în contra Finlandei au fost un îndemn și mai mare pentru această lucrare: din pricina apăsării Rusiei, budgetul militar urcându-se peste măsură, provoacă o emigrațiune foarte mare a cultivatorilor, ear' foametea ce se ivise în câteva părți din pricina inundațiunilor și a gerului, toate acestea făcură pe studenți să înțeleagă, că instrucțiunea și teoriile nu sânt de ajuns și că salvarea țării atîrnă mai mult de soliditatea și de independența populațiunii agricole. Se găsi în cooperatiunile agricole un mijloc bun pentru a întări națiunea în lăuntru și pentru a uni puterile împrăștiate. În acest scop, studenții din toate facultățile urmară cursuri de cooperatiuni organizate într'adins, și în urmă plecară ca învățători să răspândească noțiunile cooperatiunii agricole. (Va urma).

O statistică economică.

(Urmare și fine).

Fenațele naturale și cele măiestrite încă nu și-au pierdut puterea lor roditoare, ba din contră se poate observa și în privința aceasta o sporire a nutrețului. În comparațiune cu anii tre-

ouți, astăzi se țin mai multe vite domestice. Astfel la anul 1867 erau 2.085,055 cai, ear' astăzi se află 2.282,728, la anul 1867 erau 5.646,954 vite cornute, ear' astăzi se află 6.738,257, la anul 1867 erau 4.543,905 porci, ear' astăzi se află 7.330,091, care va să zică, deși au domnit de câțiva ani mereu boale în porci, numărul acestora totuși s'a sporit cu 2.825,186.

În măsura aceea, în care s'a sporit numărul vitelor cornute, s'au sporit și produsele acelor. Astfel pe când la anul 1867 producțiunea de lapte era de 1.058,147,000 litri, la anul 1896 aceea era de 1.644,779,176 litri, va să zică s'a ridicat cu 586.632,176 litri.

Pe baza venitului curat catastral s'a calculat venitul pământului la anul 1867 cu 138.795,280 fl., ear' la anul 1897 venitul acela a fost de 348 mil. 380 mii fl. Prin urmare venitul pământului s'a urcat cu aproape 150%.

La anul 1867 teritoriul întreg al Ungariei a avut 2,390.750 de proprietari de pământ ear' la anul 1897 numărul acestora s'a urcat la 3,403.486, va să zică numărul acestora s'a sporit cu 50%.

Valoarea proprietăților de pământ s'a calculat la anul 1867 cu 5 miliarde fl., ear' la anul 1897 cu 8 miliarde. Datoria ce există astăzi pe proprietățile de pământ se calculează la 33%.

Aici statistica observează, că cu deosebire unii proprietari mai mici de pământ, au făcut în timpul din urmă prea multe datorii, de multe ori numai ca să și satisfacă unor poște de mândrie și plăcere, intabulându-și mica lor proprietate pe la bănci. Unii ca aceia devin într'o stare de tot critică, ne mai putend suporta interesele și proviziunile băncilor, fiind siliți ca să și lase proprietățile lor vnzării libere sau licitării publice.

Pentru unii ca acestia nu există alt mijloc, decât ca să și concentreze toate datoriile la o singură bancă, care pe lângă intabulare se le poată da sumele de lipsă, ca să și poată plăti celelalte datorii, ear' la noua bancă se plătească deodată cu interesele și capitalul prin amortisare pe timp de 10—12 ani. O asemenea procedură ar fi cu mult mai bună și mai ușoară pentru micul pro-

prietar, de oare-ce ar plăti numai de câte 2-ori pe an interese și din capital, ear' nu de câte 8—10-ori, ca până acum. Ioan Georgescu.

SFATURI.

Grijiți sămburii de poame. Timpul sămănatului de sămburi e aci. Fiecare plugar, dar' mai ales copiii lui, să adune cu îngrijire sămburii de poame. Cum să și adune, cum să și samene și alte multe îndrumări dă »Pomăritul de dl Nicolae Albani«, cea mai ieftină și mai bună carte despre cultura pomilor pentru plugarii nostri. Prețul 65 bani cu porto cu tot. Se poate procura și dela tipografia »Foi Poporului«.

Păstrarea nucilor. Multe din nucile, pe cari le păstrăm peste iarnă, se strică, fie că se mucegăesc, fie că seacă. Dacă vrem să avem ori și când nuci bune trebuie să turnăm peste ele după cules apă ferbinte și sărată tare, în care le lăsăm până se recește apa. Sămburii din nucile preparate astfel se pot curăți ca cei dela nucile proaspete, păstrează gustul acestora și nu murdăresc degetele.

Petele de poame, cari rămân pe mâni, nu prea se pot spăla cu apă, să pun ori sodă. Ele dispar însă curând, dacă ne spălăm mâinile în zară.

Plantarea pomilor. Câți pomi nu se prăpădesc, nefiind plantați cu rinduală! Înainte de toate să plantăm pomii toamna și nu primăvara, pentru-că atunci cresc mai sigur și mai iute. Gropile să le facem cât de timpuriu și cât de largi. Pământul cel bun de de-asupra să-l aruncăm deoparte, cel rău de mai la vale de altă parte. Când așezăm altoaia, pământul cel bun să se vină în jurul rădăcinilor și pe ele, cel rău de-asupra, unde nu ajung rădăcinile și care și așa poate fi îmbunătățit prin gunoie. Rădăcinile mai groase trebuie tăiate, darăsa, ca fața tăieturii să se vină în jos,

Scena III.

Traian, Toma și Lenuța.

Toma: Bine frate, vîd că ați făcut un lucru bun, că abia este anul dela deschiderea consortului și vre-o 2—3 au și închis dughenele lor... Dar' nu te prea increde... Apoi încă una ascultă de mine, scoate Greul acesta din casă, dacă voești să ai zile bune, căci știi că e de rău, când mătasa prinde rădăcină într'un trifoiu, fie acela ori-cât de frumos... Puținul venit ce și vine dela chilia aceea îți poate strica mai mult decum ai crede... (Lenuța intră) Greul viclean dela fire își va face mult năcaz, de care tu n'ai prea ave lipsă...

Traian: Ai drept nene Tomo, dar' vezi, mă șine cu vorba, ba că azi, ba că mâine își va căuta altă locuință și așa trece o zi după alta fără a-l pute scoate din casă...

Lenuța: De ce l-ar și scoate, ar perde Grecoaica frumoasă...

Traian: Fleacuri muieresti.

Lenuța: Nu știu zău, dar' știu că satu-i plin...

Traian: Plin de minciuni băbești...

Toma: Minciuni încoaci, minciuni încolo, dar' Grecoaica-i frumoasă și ochii... ochii-s lacomi...

Traian: Lucruri de nimica.

Lenuța: Bine, bine, dar' vezi că lumea vorbește, și de unde nu-i foc nu ese fum...

Toma: Ori-cum ar fi, dar' ar fi bine să-l dați afară din casă... Ori nu mai știți ce se întâmplă mai anul trecut cu Vasile Drăgoi din Drăgoești? Prin viclenie l-a adus la sapă de lemn, ear' un Judă ca al vostru... Spoațeți-l voi din casă, ca să nu vă scoată el pe voi...

Lenuța: Dacă nu-l primește nime în casă. Se feresc oamenii de el ca de...

Traian (întrerupându-o energic): Am să-i pun cel din urmă termin, la primăvară, la sfântul George are să ese

din casă, dacă nu de bună voie apoi de silă (ese afară).

Lenuța și Toma (eșind după el) s'a cam supărat.

(Va urma).

RIS.

Țiganul la asentare.

Com. de Toma Voicau (Pustiniș).

Cântă cucu sus pe șură

Pun pe Țigan la măsură,

Dacă drept în sus a stat,

Destul a fost de înalt,

Zic picioru să și ridice,

El nu vre oi face price,

Îl întrebă de ce nu

Își ridică picioru,

El le răspunde cu frică.

Că nu poate că-i cu hibă,

Dar' un Domn foarte isteț —

Se vede c'a fost glumeț,

S'apropie de Țigan

Rădăcinile cele firoase se nu le atingem, ci la așezarea pomului le respirăm bine în toate părțile. Pomșorul se nu se așeze mai adânc decum a fost în locul de unde l-am adus, ci mai bine ceva mai sus, căci și așa se așează. E foarte bună plantarea în noroiu (tină). În scopul acesta peste fiecare pătură de pământ, ce punem în groapă peste rădăcini, turnăm câte o cofă (botă, doniță) de apă, numai pătura de de-asupra se rămână uscată, ca să nu crepe pământul, uscându-se. Nu e bine să punem pomșorul într'un loc, unde a fost mai înainte alt pom, căci pământul acesta e prea supt. Dacă n'am avè alt loc potrivit, să aducem pământ nou.

Știri economice.

Statistică economică. Serviciul statisticei generale al ministrului de agricultură și domenii, a publicat un tablou cu date privitoare la întinderea culturilor făcute în toamna anului 1900 și în primăvara anului 1901. Cifrele sunt date în comparațiune cu cei 5 ani din urmă. Pământul arabil din România.

este de	13,153.00 hectare
Sămănături, fâneațe și săduri în 1901.	5,954.126
Sămănături, fâneațe, și săduri în ultimii 5 ani în mijlociu	5,774.889
Sămănături de grâu	
în 1901	1,636.557
Sămănături de porumb	
în 1901	2,133.672
Sămănături de grâu în cei 5 ani din urmă	1,560.950
Sămănături de porumb	1,993.220
Săcară în 1901	211.424
Orzul	502.825
Ovăsul	265.597
Meiul	108.674
Rapița	135.754
Inul	20.924
Cânepa	7109
Rapița în 1900	248.640
Tot rapița în 1899.	38.260
Cartofi pe	11.191
Fasole pe anume locuri	28.522
Fasole printre porumb	371.433
Sfecle	12.640

Dându-i în mână un ban,

Și-i zice cu glas pocit

Că de-i joac' un halarip

D'alde când era el mic,

Nu i-se va 'ntâmpla nimic.

După-ce primise banul

Face-un halarip Țiganul,

De pe Domnii ce-i de față

Îi cuprinse un ris și-o greață.

Dar' la urma urmelor

Viteazul Țiganilor

Nu putu căpa, fârtate,

De armele ferecate.

GLUME.

Prea curând!

Mama: — Dacă te porți bine Mărioară dragă, apoi capeți un frățior.

Mărioara: — O atunci chiar că nu mă port bine, căci eu nu pot suferi abierătul de băieți.

Tutunul	4.110
Zarzavaturi	31.000
Vii	147.103
Livezi de prune pe	147.103

Cultivătorii sunt în număr de 937.389. Cei cari au mai mult de 100 hect: 4061, cei cari au mai puțin de 100 hectare: 933.328.

Raport economic pe jumătatea a doua a lui Septembrie. Timpul a fost cald în întreaga țară. Din cauza uscăciunii nu prea reșar sămănăturile bine. Pe alocurea s'au ivit mulți șoareci. Rapița e aproape pretutindenea mulțumitoare, ici-colea se arată omide. Culesul cucuruzului e aproape terminat. Recolta e mijlocie, în comitatele din Ardeal va fi slabă. Cartofii dau o recoltă bună pe alocurea, în cele mai multe ținuturi e numai mijlocie, în Slovacime și în Ardeal se plâng oamenii de putrezirea lor. Verzele se desvoaltă numai în parte bine. Recolta napilor de nutreț și de zahar e mijlocie. Otavă a fost în Ardeal destulă. Culesul viilor a dat rezultate mulțumitoare. Culesul poamelor tomnatice și iernatice încă a început. Dobânda e mai mult slabă sau mijlocie.

Tovărășii sistem Raiffeisen au Sașii 80 cu 5758 de membri, 157.493 cor. 69 bani evote de membri, 799.126 cor. 7 bani depuneri spre fructificare, 136.998 cor. 31 bani fonduri de rezervă și 37.682 cor. 65 bani venit curat. Toate formează o reuniune cu centrul în Sibiu. Dela Spar-cassa din Sibiu s'au împrumutat cu 1 mil. 344.283 cor.

Pentru pescărit. În Munții-Cibinului va înființa statul în curând stațiuni de pescărie. Una va fi pe muntele Oașa. După-cum a raportat inspectorul de pescărit, riurile Sebeș, Bistra, Cibanel, Prigoana, Riu-mic și Riu-mare sunt foarte bune pentru cultura păstrăvilor.

Prețul nucilor în Moldova. Făcându-se puține nuci anul acesta, în Iași a ajuns prețul unui vagon de nuci la 5000 lei.

Tîrg de cai pentru miliție. În 16 Octomvrie n. se va ține dela 11—12 a. m. un tîrg de cai pentru miliție înaintea căsărmii de infanterie din piața Hermann. Cei-ce voesc să vîndă, să se presente atunci cu caii la timpul și locul indicat.

Pentru orfani. Ministrul de interne a dispus: că interesele după fondul de rezervă al casselor orfanale și taxele pentru depozite și manipulațiune nu pot fi folosite pentru acoperirea casselor tutelare.

FELURIMI.

Imblânzirea zebrelor. Sublt. german Bronsart a prins în Iunie o mulțime de zebre în Africa germană de ost și după câteva luni i-a succese să le imblânzească. Înhamate singure sau alătura de măgari s'au dovedit a fi niște animale foarte bune de tras. Dacă

vor isbuti și mai departe cu imblânzirea zebrelor, se va contribui mult la înaintarea economică a colonilor din Africa-de-mijloc, unde caii și măgarii duși dela noi nu prea au viață lungă.

Gâște potcovite în Polonia-ru-sească și în Litvania se ocupă foarte mult cu cultura găștelor. Fiindcă găștele au să facă de multe-ori drumuri lungi, s'a inventat un fel de potcovit, pentru-ca să nu-și strice picioarele. Pe pământ se varsă păcură subțiată, găștele sunt mănate prin ea, apoi prin nisip. După-ce s'a uscat bine, se face pe talpa lor o scoarță, care le ține ca și o potcoavă.

Găini albe devenite roșii. Nutriad găini albe cu piper de Caiene, capătă penele lor o culoare roșetică, care în aer umed se preface în roșu întunecat. Astfel de găini arată ploaia cu câteva ore înainte prin schimbarea colorii. Gălbinașul din oule acestora e roșu întunecat.

Țarul în proverbe rusești. Cu privilegiul călătoriei Țarului, credem a fi de actualitate a arăta ce rol joacă persoana lui în proverbele rusești. Dăm mai la vale unele din cele mai interesante cari se referă la Țar:

Când Țarul scupă în farfurie, farfuria căpătând viață creapă. Coroana nu apără pe Țar contra durerii de cap. Nici plămâni Țarului nu pot stinge lumina soarelui. Și spatele Țarului va săngera, dacă îl vor bate cu cnutul. Țarul nu locuște în colibile săracilor, de aceea nici nu cunoaște lipsa. Mâna Țarului adevărată e lungă, dar tot nu ajunge până la cer. Și mâna Țarului are tot numai cinci degete. Și trupul Țarului putrezește, dacă nu-i imbalsamot. Glasul Țarului află răsunet chiar dacă n'ar fi în jurul lui dealuri. Pe un Țar gras tot așa de iute îl duce moartea, ca pe un cerșitor slab. Când scrie Țarul versuri... vai de poezi! Nici vaca Țarului nu fată altceva, decât vițel. Când recește Țarul, toată țeara capătă guturai. După-ce moare Țarul, nici un moșic n'ar schimba cu el. Dacă-ți dă Țarul un ou, în schimb îți cere un bou. Când Țarul vrea să taie o curea, țeranii își duc spatele la el. Nici găină Țarinei nu face ouă de lebădă.

Soțul nedespărțit.

— Vezi ilustrația —

Bietul păzitor de noapte! Multă vreme și-a implinit slujba, umblând pe jos noaptea pe stradele orașelului și vestind tuturora, alătura cu cocoșii, orele nopții. A îmbetrănit însă, așa că picioarele nu-l mai slujiau. Și mai era ceva: câte-o peatră afla el prin cele porți ale caselor, ca să se odihnească, dar prea adese-ori adormia și nu se pomenia până dimineața. Și-a luat dară un măgar, care așa de bine se deprinsese cu slujba de păzitor de noapte, încât dacă adormia stăpânul lui călare, îl înlocuia el cu strigătul ciasurilor. Și se mai zică cineva, că măgarul e prost!

CRONICĂ.

Sfințirea noului edificiu școlar din Abrud-sat. Din Abrud ni-se scrie: Duminecă, la orele 11 a. m. s'a celebrat cu mare solemnitate sfințirea noului edificiu școlar din Abrud-sat, de cătră dl protopop gr.-or. P. Popovici din Abrud, asistat fiind de preoții I. Gomboș din Abrud-sat, Al. Băișan din Bucium-Isbita, I. Todescu din Bucium-Cerbu și I. Birău din Buceș.

Edificiul, care se află în nemijlocita apropiere a bisericii, are cinci încăperi și face fală bravilor poporeni și conducătorilor lor din Abrud-sat, cari n'au cruțat nici jertfă, nici osteneală pentru clădirea unei școli de model corăspunzătoare împrejurărilor date, în care tinerile mlădițe se se adape de știință și cultură românească.

Sala cea mai spațioasă a școlii, în care am văzut atârnate de păreți icoana sfintei Marii și tabloul marelui Șaguna, precum și al binefăcătorului neamului românesc Em. Gojdu, deja înainte de ora fixată era îndesuită de lume, inteligență și popor din Abrud și Abrud-sat.

După terminarea sfintei liturgii, dl prot. Popovici a citit o prea frumoasă cuvântare ocazională.

După festivitatea religioasă la ora 1 d. p. a urmat un banchet, la care au luat parte vre-o 80 de persoane.

Pe lângă frumoasele toate rostite cu aceasta ocazie, banda lui Ghiuș și cântecele naționale au ridicat foarte mult buna dispoziție. — Banchetul s'a sfârșit abia la 6 ore seara, — dovadă că cei prezenți bine s'au simțit împreună. *Homo-novus.*

Viteji de stradă. Din Reghinul-săseșc se vestește, că V. Goldner a început înaintea unei cafenele ceartă cu sublocotenentul de gendarmi Ágh, căruia i-a dat câteva lovituri cu băta. Gendarmul a scos sabia și l-a tăiat pe Goldner așa de rău, încât acesta în drumul cătră spital a murit.

Frica Sultanului. Turcii, cari oțesc numai foi turcești, nu știu nici acum, de ce moarte au murit Țarul Alexandru II., Carnot, Canovas del Castillo, regele Humbert, Impărăteasa Elisabeta etc., pentru-că Sultanul a oprit foile să spună, că au fost uciși. Tot așa s'a întâmplat și cu moartea Sultanului. Toate gazetele din marea împărăție turcească au primit poruncă să scrie, că Mac Kinley a murit în urma unui morb greu.

Dreptatea la sate. B. István din Nagytarcsa avea legături nemorale cu nevasta lui. S. Mihály, deși era însurat și el. Nevasta lui l-a pândit dimpreună cu alți mulți oameni din sat, cari erau mănioși din cauza destrăbălării nevastei lui S. Mihály, și când i-au aflat povestind laolaltă, a sărit asupra lor, ajutată de ceialalți. Bărbatul a mâncat o bătaie bună, ear' femeii stricate i-au tăiat părul până la piele.

Congresul de istorie 1901. Comitetul de organizare al acestui congres, ce se va ține la Roma în primăvara anului 1902, a însărcinat pe dl V. A. Urechia cu presidența unui comitet românesc, pe care-l vor constitui aderenții la congres din țările române. Anunțându-i această misiune, comendatoarele profesor Giacomo Gorini și doctorul Francisco Guerri, mai adaug în scrisoare că exprimă dorința ca să vină la Roma o adevărată invasiune de Români.

Biserică jefuită. În Kézdi Vászárhely au intrat ziua la amezai hoți în biserică și au furat din dulapul din altar monștranta de argint aurit.

Contra lui Czolgosz, ucigașul lui Mac Kinley, se subscrie în Statele-unițe o petițiune, în care cer, ca să nu-l îngroape în pământ, ci să-l arunce în mare.

Inmormențați de vii. Din Szerec se vestește despre fapta bestială a unei mame următoarele: Aici trăește văduva lui Csutor S., care murise în America, unde s'a dus după muncă. După el i-a rămas un copil năuc, pe care mereu îl bătea și chinuia. Înainte de asta cu 8 ani a dispărut copilul din comună. Fie-căruia îi spunea mamă-sa, că a căzut în Tisa. Înainte cu câteva zile mergând niște gendarmi noaptea prin comună, au auzit gemete dintr'o casă. Intrând în lăuntru, au întrebat pe femeia care era chiar văduva, că cine a gemut. Incurcându-se ea cu răspunsul, gendarmii au intrat într'o cămară, unde au aflat între gunoaie pe un om, care era numai oase. Luată de scurt, femeia a mărturisit, că e copilul ei, pe care l-a ținut acolo închis de nouă ani în nădejde, că doară se va prăpădi. Denaturata mamă e acum în temnișă, ear nefericitul în spital.

— Un asemenea cas s'a descoperit și în Empoli (Italia). Milionarul avocat Corsi a ținut timp de 20 de ani pe sora sa închisă într'o cămară. El zicea, că sora lui s'ar fi amoretat într'un servitor și de aceea a închis-o. Mai de crezut e, că a închis-o, ca să poată pune mâna pe milioanele, cari avea să le moștenească și ea dela tatăl lor.

Iubileu. Reuniunea învățătorilor gr.-cat »Mariana« din vicariatul Rodnei și protopopiatele Bistriței și Budaoului-român își va ține adunarea generală împreună cu sərbarea jubileului de 25 ani a activității sale, la 20 și 21 Octomvrie a. c. st. n. în Năsăud, în sala școlii fundamentale elem. pop. de băieți și fete, la care se invită atât membrii cât și onoratul public interesat de cauza învățământului.

Programa acestor festivități este foarte bogată. Vor fi două ședințe. Cea dintăiu va fi ședință festivă; a doua oficioasă.

Tot în 21 Octomvrie seara se va ține concertul aranjat de reuniunea română de cântări din Năsăud. După concert urmează dans.

P. T. Domnii membri și alți oaspeți, cari voesc a lua parte la aceste festivități, și reflectează la cuartire sânt rugați a se adresa la domnii Macedon Linul și Antoniu Hangea, învățători în Năsăud.

La fondul de 20 bani întemeiat de »Reuniunea sodalilor români din Sibiu« pentru acuirea unei case ou hală de vânzare pe seama meseriașilor români din Sibiu, au contribuit următorii: Eulampiu Negrea, paroch, soția sa Ana, preoteasă, Vasilie, tată, Iacob, soț și Maria, soacră, (Feldioara), dela toți 1 cor. 80 bani; Ioan Rotariu, paroch (Proștea) 40 bani; Ioan Popovici, paroch, Aneli, preoteasă și fiul lor Pompeiu (Ocoliușul-mare), dela toți 1 cor.; Vasilie Teutelecan, paroch și Polixenia, presbiteră (Geröfi-Déngán), dela ambii 1 cor.; Achim Dordea, învățăcel tipograf 40 bani și Lazar Devan, învățăcel tipograf, 20 bani.

Omor. Trandafir Bălan din Prisăca, a fost aflat noaptea omorît pe drumul dintre Lugojel și Gavojdia. El luase cu sine de acasă și o sumă de bani, care lipsia, când l-au aflat.

Un rechin (lup de mare) s'a prins la Zengg (Croatia), având o lungime de 5 $\frac{1}{2}$ m. și o greutate de 3000 chlgr. În stomacul lui s'au aflat o păreche de pantaloni, în cari mai erau câteva bucăți de carne omenească, un clopot de vacă și un papuc. Rechinul a fost adus la Fiume, unde l-au espus în hala de pești.

Egala îndreptățire a femeilor e pe cale de a se realiza, cel puțin în Heilsberg (Prusia). Dar' numai în privința datorințelor. Primăria de acolo a dat adecă zilele acestea o ordinațiune, în virtutea căreia în cas de foc toate femeile independente (măritate și nemăritate) au să alerge la cel dintăiu signal la locul cu primejdia, îndeplinind lucrările, cu cari vor fi însărcinate. Cele nesu-puse vor fi pedepsite. Se pot însă răscumpăra de această îndatorire plă-tind anual lacassa orașului 6 marce.

Falsificare de lapte. O lăptăreasă din Turnișor, dovedită că a vândut lapte falsificat (prefăcut), a fost pedepsită cu 50 cor., 2 zile arest și 6 cor. spese de cercetare.

Ucigașul femeii absolvat. În Petersburg și-a ucis bogatul comerciant Cașin nevasta. El se căsătorise din dragoste cu una din cele mai frumoase fete de acolo. Nevasta a început însă curând să ducă o viață destrăbălată. El a părăsit-o, dar' în curând s'a reintors eară la ea, crezând că nu poate trăi fără ea. Văzând, că e tot cea veche, a ucis-o, tăindu-i gâtul cu un cuțit și prezentându-se apoi singur la poliție. Ajuns înaintea juraților, acestia l-au declarat nevinovat, mai ales, că 19 martori au mărturisit despre traiul imoral al fostei lui nevaste.

Bivoli uciși pe tren. Pe panta dela Tohanul-vechiu (linia Brașov—Zărnești) a scăpat trenul, nefiind pusă pedea la timp, chiar când trecea o ciurdă de bivoli peste linie. Doi bivoli au fost omorîți numai decăt, unuia i-a rupt un picior. Trenul a avut o întârziere de o oră.

Fapte de alienați. O servitoare din Sighet, apucată de nebunie, și-a aprins părul. Stăpâna ei a vrut să-i taie cu foarfecile părul arzând, nebuna i-le-a smincit însă din mână și a rânit-o greu cu ele. Câțiva vecini alergând într'ajutor abia au putut-o lega și duce la spital.

— În Budapesta a inebunit un soldat chiar în ziua, când s'au prezentat recruții din rezerva suplinitoare. El se așeză în fereastra căsarmii și încep să puște asupra lor, atingând însă numai pe un suboficer. Locotenentul Giffing alergă atunci în casarmă ca să-l desarmeze, nebunul însă l-a împușcat, trecându-i glonțul prin umărul stâng și egind prin cel drept. Atunci soși și un fruntaș cu pușca, care-l doborî pe atentator la pământ. Locotenentul va scăpa cu viața.

Inimă de mamă. În comuna Belecsika din comitatul Tolna, Dumineca trecută, feciorii satului își petreceau la cărcimă între păhare, s'au certat și treaba a ajuns la bătaie, cari inverșunându-se nu și-au mai dat seamă de brutalități și au omorît un flăcău cu numele Miskei. Când l-a văzut mamă-sa mort, a căzut lângă el și momentan a murit.

Concesiuni kossuthistilor. La alegerea de acum kossuthistii au avut birourile peste așteptarea multora. Aceasta se poate atribui strânselor legături ce există între guvern și kossuthiști. Astăzi guvernul unghuresc ține mai mult la kossuthiști ca la partidul liberal, căci acestia în frunte cu stupidul „fiu al tălâne-seu” sunt aplicați la ori-ce țirguieți, cum foarte bine a observat „Budapesti Hirnap” într-unul din numerii sei recentii. Ca o dovadă a acestor relațiuni de înrădărire kossuthistă guvernamentală se poate considera știrea, că ministrul președinte Széll ar fi declarat, că un loc de vicepreședinte al camerei îl va ceda partidului kossuthist, care pentru această demnitate va designa pe **Iusth Gyula**. Astfel se clarifică tot mai mult perfidia celor dela stăpânire.

Cehii și Slovacii. Din incidentul alegerilor dietale, ziarul ceh „Hlas Naroda”, se ocupă de intrarea în parlament a Slovacilor, spunând că prin alegerea celor câțiva deputați naționaliști (patru slovaci și unul sârb) chestiunea națională va intra în o nouă fază în Ungaria. Glasul deputaților naționaliști va fi un viu protest în fața Europei, că popoarele nemaghiare din Ungaria trăiesc și în firm la limba și trecutul lor, contra tuturor încercărilor sforsate și nelegiuite de desnaționalizare, săvârșite de guvernul unghuresc.

Tablourile petrecerii populare. Comandele tablourilor petrecerii populare, aranjată de comitetul „Asociațiunii”, s-au început deja. Tablourile după cum am spus, reprezintă diferite grupe de țărani în admirabilul lor costum național. Șese tablouri de felul acesta sînt isprăvite și se află de vânzare cu 2 cor. și 60 bani bucata, la fotograficul Auerlich, Sibiu, strada Cisnădiei.

Convocare. Reuniunea de ceteră și cântări a economilor și meseriașilor din Alba-Iulia își va ține adunarea de constituire Duminică în 13 Octomvrie st. n. a. c. la 2 ore p. m. în localul școlii române gr-or. din Alba-Iulia-Lipoveni — la care sînt invitați a participa toți membrii și toți binevoitorii și sprijinitorii reuniunii.

Steag rupt. Steagul unghuresc arborat pe școala comunală din Moldova-veche, din privilegiul onomasticeii M. Sale, a fost rupt de necunoscuți.

Intreg personalul unui tren adormit. În stațiunea Pietușca de pe linia ferată Moscova—Nișni-Novgorod, așteptau sosirea unui tren de povară. Acesta și sosește, dar fără să oprească sboară mai departe. Personalul din stație se pune iute pe o mașină de manevrare și aleargă după fugari, pe cari îi ajunge și oprește. Atunci observară, că toți cei de pe tren dormeau tun. În trenul de povară erau și câteva butoaie de votcă (rachiu) și bieții oameni se grăbiseră să o guste rusește, așa că toți erau Muscali de beți.

Un copil de țită cu mustați. După cum scriu foile din S.-Petersburg, o țerancă din Tosno a venit la oraș cu un copilăș de 4 luni, căruia i-a crescut deja o mustață, pentru care l-ar primum mulți soldați. Pe copil l-a adoptat un barbier.

Scump miel. Din turma unui mare econom de oi a scăpat astă-primăvară un miel în turma altui oier mare, care trăia în dușmănie cu vecinul seu. Lucrul a ajuns la proces. Al doilea oier zicea, că el a luat mielul de milă, deci n'a vrut să se mulțumească cu sentența judecătorească, ci a făcut recurs. Zilele acestea s'a hotărât la curtea de cassatie procesul, care l-a costat pe „milosul” 17.000 de franci.

Ce 'ți-e femeia! Pe o stradă din New-York vindea un Italian șoareci albi. În jurul lui erau mai mulți privitori, între cari și femei. Un șorecel sări pe una dintre doamnele cele mai elegante, care dând un țipet căzu la pământ. Iute veni și niște polițiști, cari o duseră într-o prăvălie, unde abia se desmeteci după o jumătate de oră. Unul dintre ei recunoscu în ea pe cea mai primejdioasă criminală, care are la catastrifă ei o mulțime de răniți făcute altora cu revolverul și cuțitul. Chiar era curențată pentru un omor. Bucuria poliției nu e mică, că a pus mâna pe ea. Întrebată, cum de-i este frică de un șorecel, și pe oameni îi injunghie cu sânge rece, a răspuns: „Omul e om, dar un șorecel — br, te bagă 'n groază!”

Rachiul. Cinci muncitori Sârbi își isprăviră lucrul lângă Titel. Căpătând banii, în drumul oătră casă s'au abătut pe la cârcimă, unde s'au îmbătat. Eșind de acolo și mergând urlând pe lângă Tisa au căzut cu căruța cu tot în riu. Numai unul dintre ei a scăpat, ceilalți 4 s'au inecat fără să li-se mai dee de urmă.

A greșit vulpea. Un flăcău din Baj (Bihor) a observat când era pe lângă Oriș, că un câne de-al lui latră ca după o vulpe. Iute și-a luat pușca și plecând după câne a intrat în răchite. Acolo era un alt țeran, care tăia nule. Cânele a lătrat la el și flăcăul crezând, că e vulpea, a împușcat, lovind pe țeran tocmai în piept. Rana e primejdioasă, dar fiind pușca înărcetă numai cu alică, împușcatul va scăpa cu viața.

Șoareci în Rusia. După-cum anunță foile rusești, în mai multe provincii ale Rusiei s'au ivit șoarecii în număr așa de mare, încât ministerul de agricultură a trebuit să trimită comisari, ca să vadă, ce s'ar pute face pentru nimicirea lor. În provincia Elisabetopol au săpat șoarecii tot câmpul, prăpădind și recoita și sēmăntura cea nouă. În găurile descoperite s'au aflat grămezi de grăunțe de până la 2 chlgr. După-ce au săpat câmpul, șoarecii au plecat la munte. În altă provincie șoarecii iasă numai noaptea, fără să arete vr'o frică de oameni, cari vin să-i omoare. Încercările de a-i uicide cu grăunțe inveni-nate n'au dat nici un rezultat până acum.

Intemplări dela alegeri. Cu toate prorocirile, că alegerile din anul acesta se vor face fără mișelile și crimele obișnuite sub Tisza și Bánffy, se vestesc din multe părți lucruri, cari sînt rușinătoare în unele părți și pentru Români, cari n'au ascultat de hotărîrea fruntașilor lor.

În **Pinczehely** au pușcat asupra alegătorilor, căzând șapte morți și o mulțime răniți. În **Nagytapolasány** a omorât un alegător pe altul, asupra candidatului liberal au pușcat, fără să-l nimerească însă, în **Bodajk** au aruncat cu petri asupra alegătorilor, cari veniau cu căruțele. O peatră a nimerit de moarte pe o fetiță, care încă era în căruță.

Minuni s'au întemplat prin Bihor. În **Beiuș** au îmbătat pe alegători, i-au legat de mâni și de picioare și așa i-au dus ca pe vite la urnă. În **Uduraș**

au bătut pe arêndaș, pe nevasta, pe fecior și pe jude. În **Oradea-mare** au bătut amar pe secretarul societății „Adria”.

S'au întemplat și păcălituri destule. În Bănat un candidat a împărțit bani între alegători, ceea-ce se pedepsește aspru după legea cea nouă, dacă se poate dovedi. Contracandidatul, care era prieten cu notarul din comuna respectivă, s'a rugat de acesta să dovedească cumva pe cei-ce și-au vîndut sufletul. Și notarul i-a și prins. Venind adecă la cancelarie unul dintre alegători despre care știa, că a primit bani, ca să-i plătească darea cu o banonotă de 20 coroane, notarul s'a rîstît la el, că banonota e falsă și-l va da pe mîna gendarmeriei. Alegătorul, spăimîntat, a spus dela cine o are. Tot așa a mai prins și pe alții, cari au subscris un protocol, în care s'au înscris declarațiunile lor.

Din unele părți am primit scrisori, în cari Români verzi se plîng despre purtarea preoților lor la alegeri. Așa între altele din **Iclânzel**, de unde ni-sorise, că preoții din Budiu și Petea au mers în frunte, ca să aleagă deputat pentru partidul, care a votat cunoscutele legi bisericesti.

Frumos s'a purtat părintele Blajovan din **Hodoș**. Ca să scape de visițele necontenite ale candidaților și cortegilor și să arete, că e mîndru, că ascultă de hotărîrile conferenței fruntașilor nostri a pus pe casa sa un steag mare albastru cu o rudă roșie și cu inscripție galbină-aurie pe el: **Nu alegem!** — Trăească părintele Blajovan!

La fața locului s'a și prezentat primpretorul să iee protocol, căci patria e primejduită.

Dela petrecerile noastre. În 16/29 Septemvrie harnicul și binemeritul învîșător din **Agnita**, dl I. Paicu, a aranjat o petrecere teatrală-declamatorică. Succesul a fost splendid, mulțumită neobositei diligențe a dlui aranjator și deșteptăciunii diletanților A. Savu, V. Părău, L. Bunea, M. Mihail, A. Mihail și E. Armean, apoi inv. I. Paicu, C. Radu, I. Tomuția, A. Hurdubeșiu, G. Hêrtoșgă, S. Drăgan, Păcurar, I. Muntean și V. Varga s'a produs de minune în rolurile ce au avut. În special A. Savu în rolul „Ăngerului” și al „Săfticoei” a fost frenetic aplaudată, apoi V. Părău, L. Bunea, M. Michail, Const. Radu și I. Tomuția încă au fost viu aplaudați pentru tonul calm și vorbirea respicată și la înțeles. Publicul din împrejurime n'a fost reprezentat așa, cum s'ar fi cuvenit. Venitul brut a fost de 115 cor. 18 bani. Venitul curat s'a alăturat la fondul teatraliștilor. Au suprasolvit d-nii F. Schuller și V. Răduleș câte 1 cor. și L. Cocos 70 bani, cărora li-se mulțumește și pe calea aceasta. **Venitul.**

Sinucidere pe drum. Niște oameni din Feleac, mergând spre Cluj, au aflat în marginea drumului fără conștiință un tîner bine îmbrăcat. Imediat au anunțat poliției din Cluj, care sosind la fața locului a constatat, că tînerul este **Francisc Klein**, funcționar la filiala „Transilvania” din Cluj. La început nu s'a putut afla de era încercare de sinucidere sau omor. Klein a fost transportat la un spital din Cluj, ear' acasă la el s'a purces perchiștia, în urma căreia sa constatat, că Klein și-a tras el singur glonțul de revolver în cap. S'a aflat o scrisoare sigilată, cu adresa tatălui-seu, în care își spunea decisiunea fatală. La aflarea lui în marginea drumului, îi lipseau toate obiectele de valoare, precum și revolverul. Se deduce că cineva i-le-a furat. Klein încă nu a murit, dar speranță la viața lui nu este. De ascultat a fost imposibil, căci nu și-a revenit în fire de loc.

O gazetă nouă. În Budapesta a apărut o gazetă nouă cu numele »Poporul român«, fiecare număr are 4 pag. Abonamentul pe an 4 cor.

Lume îngropată. De fosta existență a unei lumi de mult trecute ne aduce aminte Dr. Stein, renumitul arheolog englez. În Turkestan se fac acum săpături arheologice și Dr. Stein scrie despre rezultat între multe altele, că: Înaintea noastră se desfac astfel de teritorii, cari înainte cu două mii de ani au fost îngropate de o adevărată mare de năsip. E vorba aici de o așa cultură, care se poate pune ca legătură între dezvoltarea culturală a vechei China și India, precum și a Vestului classic. Acesta este primul caz, când putem pătrunde în cultura și dezvoltarea ei treptată, a colonilor și satelor chineze-turkeștane, astupate de potopul năsipului. E sigur, că aceste locuri au fost locuite de Buddhaisti și încă cu un grad de cultură foarte dezvoltat. Se poate observa și aici influența civilizației grecești și romane. Mai însemnate sunt între aceste descoperiri bibliotecile de două mii de ani și colecția de scripte, cari s'au aflat în stare, cât se poate de conservată. Deosebit de interesante sunt rămășițele obiectelor din biserică, între cari o rugăciune scrisă.

Unul și același formular este rupt în bucăți și câte un petecut pus înaintea idolilor de peatră sau lemn. Aceasta naște presupunerea, că credincioșii în estrema primejdie recurgeau cu o rugăciune comună la toți idolii, ca să le câștige bunăvoința. Idolii și rugăciunea au rămas, ear' rugătorul, cel mai trecător în lume, s'a pusit.

Din România.

Manevrele.

M. S. Regele s'a reîntors din străinătate, pentru de a participa la manevrele cele mari din Moldova. Între oaspeții străini va fi și ducele de Saxa-Meiningen, cumnatul împăratului Wilhelm.

Sărbarea lui Mihaiu-Viteazul.

Implinindu-se 300 ani delauciderea mivelească a marelui domnitor român, Mihaiu-Viteazul, Liga română a aranjat o excursiune la mănăstirea Dealului, în apropiere de Târgoviște, unde se păstrează capul lui. Cu trenul din București au plecat Duminecă la Târgoviște peste 400 de doamne și domni din toate părțile României. Tinerimea noastră de dincoace a fost reprezentată prin dl I. Giurgiu, student la universitatea din Cluj.

Au fost duse la mănăstirea Dealului două coroane: una de bronz cu panglici tricolore, din partea Ligei și alta de foi de stejar, din partea uniunii și a studenților Ardeleni din București.

La gara Nucet au eșit înaintea excursioniștilor elevii școlilor din Cazaui și Nucet; ear' la gara Văcărești elevii școlii din localitate, cari au cântat imnul Desteaptă-te Române. Liga a împărțit elevilor »Istoria lui Mihaiu-Viteazul«, ediția tipografiei Minerva de N. Iorga, și cărți postale cu figura marelui Voevod.

Ajunși la mănăstire, s'a făcut un parastas intru pomenirea vecinică a domnului martir.

După terminarea serviciului divin dl Tocilescu ține o cuvântare, în care arată faptele viteazului Voevod.

D. P. C. Cantili vorbește în numele comitetului Ligei. D sa cetește la urmă o scrisoare a dlui V. A Urechia către membrii Ligei, și recitează o poezie de ocazie trimisă de dl Ciru Oeconomu.

Vorbese apoi d-nii: Dr. Drăgescu, delegat din Craiova; major Manolescu din Iași; Giurgiu, delegatul studenților Români din Cluj; Dimitrescu în numele studenților din București.

La urmă, d-na Smara recitează o poezie de ocazie, care a fost mult aplaudată.

POSTA REDACȚIEI ȘI ADMINISTRATIEI.

Dlul Adam Luca, Foia se espedează de aici totdeauna Vineria, așa că dacă n'o capți, vina e la postă. Fă acolo întrebare.

Dlul Bucur Lupescu, Hotărîrea d-voastră e foarte bună. Din cetit numai nu vă puteți lămuri, de aceea ar trebui să mergeți unul în comitatul Hunedoarei și să vedeți cu ochii, cum se face.

Dlul Ioan Hansa, Bucurdea-grân. Cetește anunțul din »Foia«.

Dlul Ioan Popovici, docente pens. În interesul d-tale și din respect față de cetitorii noștri, neobicinuiți cu terminii »ticălos, murdar, mincinos, infame, spurcate, căne...« nu putem publica »răspunsul«. D-ta ai ajunge înaintea judecării și noi ne-am necinsti »Foia«.

Pentru redacție și editură responsabil: Victor Lazăr.
Proprietar: Pentru »Tipografia«, societate pe acțiuni: Iosif Marschall.

Nr. 3954/901.

71 1-1

Concurs.

Pentru darea în întreprindere prin licitațiune publică minuendă a clădirii celor 3 astupături ce sunt a se construi pe riul Seliștei, și a zidului de apărare proiectat la astupătura nr. IV., — pun zi pe 27 Octomvrie a. c. la 10 ore a. m. în cancelaria comunei Seliște.

Preliminauiul obiectelor de construit e:
astupătura nrul II., dela moara de peatră cor. 3743.50
astupătura nrul III., dela moară de sălci > 2842.79
astupătura nrul IV. dela trei mori > 3960.—
zidul de apărare la astupătura nrul IV. > 621.80
laolaltă 11.168.09

Licitațiunea e verbală; până la începerea acesteia se primesc însă și oferte în scris.

Doritorii de a lua parte la licitațiune au a depune drept vadiu 5% a sumei preliminate, fără care ofertele nu se consideră.

Planurile și preliminarele sunt espuse vederii până la ziua licitațiunii, la primăria comunală din Seliște.

Seliște în 8 Octomvrie 1901.

Primpretorul.

Anunț.

În o comună mare se află de arădat o casă foarte potrivită pentru a ține în ea **prăvălie și cărcimă**. Casa are dreptul de... Condiții favorabile. Prilegiu foarte bun pentru un neguțetor harnic. Ar ave aici un strălucit viitor.

Cei ce ar dori a se aseza în această comună, să se adreseze redacțiunii foii noastre, care le va spune cu cine să se pună în înțelegere.

69 1-3

Un băiat de prăvălie.

În prăvălia dlui Nicolae Rêchițan din Sâsciiori află condițiune ca **învățcel** un băiat de 13—14 ani, cu 2 cl. gimn. și purtare morală bună. 68 1-2

Doritorii să se adreseze dlui Nicolae Rêchițan, comerciant Szászcsor, per Szászsebes.

O casă

aflătoare în strada cea mai umblătoare aproape de gară în Sibiu **se vinde** din mână liberă. Casa e în colț, cu frontul către 3 străzi, potrivită pentru birt, covrigarie sau prăvălie.

Doritorii să întrebe la administrațiunea »Tribunei«. 70 1-1

Franzbranntwein-ul

lui

BRÁZAY

cel mai răspândit

și mai neescepționabil mijloc de cură în casă.

Se espedează dela fabrica lui

Coloman Brázay,

Budapesta, IV., Muzeum-körut nr. 23.

Mijloc pentru curățirea dinților. Spălându-și omul cel puțin de 3-ori pe zi gura — dacă se poate și 5-6 ori — cu apă stătută, în care se pune pe jumătate Franzbranntwein de-al lui Brázay, se țin gura și dinții curați și aceștia sunt feriți de stricare. 52 11-52

Feriți-vă de imitațiuni.

Fiți cu atențiune la marca de apărare.

Se capătă în ori-ce apotecă și în celelalte prăvălii.

Cartea Stuparilor săteni

de

Romul Simu, învățator.

Cu mal multe ilustrațiuni în text.

Editura și proprietatea

Asociației rom. de agricultură din comitatul Sibiu.

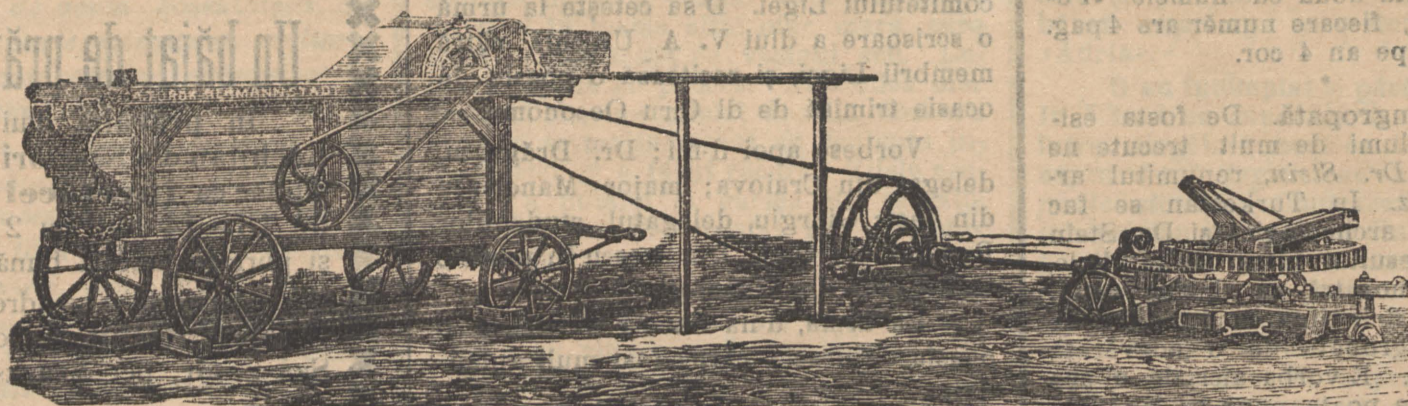
Prețul 70 bani plus portul postal.

Reuniunea agricolă prin edarea acestor cărți folositoare a umplut un gol adânc simțit în literatura stuparului. Broșura este scrisă pe un fruntaș învățator, stupar priceput. Ea tractează pe scurt tot de ce are trebuință un stupar. Se recomandă cu deosebire ca premii pentru școlile noastre de tot soiul.

Se vinde la

Librăria W. Krafft.

Firma există dela 1857.

Firma există dela 1857.

Fabrică de mașini agricole

Sibiu, Poarta Cisnădiei, Andreiu Török, Sibiu, Poarta Cisnădiei.

Mașini de îmlătit provăzute cu cele mai noue și mai practice îmbunătățiri, pentru minat cu mână și pârghia, cu sau fără scuturătoare pentru paie, mișcătoare și stabile, cu sau fără sită de pleavă.

Aparate de îmlătit trifoiu practice, pentru mașini de îmlătit de tot felul de sisteme.

Vânturătoare „Bader“ în 3 mărimi, cu 11 site. Moriste de treerat (ciur) „Patent“ propriu, cari se disting prin mers deosebit de ușor și fără sgomot și au fost de mai multe-ori premiate.

Sripeț (pârghie) de cea mai bună construcție, mobil și stabil, pentru 1—4 cai. Trier (ciur de vânturat) de diferite sisteme. Mori de pasat și de făină cu una, două și trei roate.

Teasuri de poame și ulei și părți constitutive la acestea. Pluguri de diferite soiuri. Mașini de sfărmat cucuruz, grape, mașini de sământ, pompe etc. 48 9—

Representanța generală pentru Transilvania a universal renumitelor

Motori de benzin și locomobile „Otto“ ale firmei „Langen și Wolf“ în Viena.

Cel mai ieftin, mai ușor și mai fără pericol trafio pentru economie.

Serviciu solid și prompt, prețuri ieftine, favorabile condițiuni de plătire.

Cataloage ilustrate franco și gratis.

Reparaturi se efectuesc bine, ieftin și prompt.

Atelier pentru oroloage nouă, reparaturi și optică etc.

Julius Erös,

Sibiu, strada Cisnădiei nr. 5.

Și cea mai neînsemnată comandă se esecută prompt și cu reîntoar-cerea postei și totdeauna cugaranție.

Cel mai mare deposit de oroloage, juvaericeale, argintării și aurării din Transilvania, recomandă ieftin și bun toate produsele ciasor-nicăriilor, juvaergiilor și opticilor.

Prospecte bogat ilustrate gratis și franco.

Cercei double veritabili de aur fl. 1.50.

Deșteptător dela fl. 1.60 în sus.

Oroloage de buzunar dela fl. 2.30 în sus.

Oroloage de părete dela fl. 2.10 în sus.

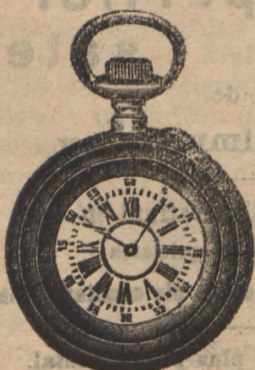
Cercei veritab. de argint dela fl. —.50 în sus.

Cercei ver. de aur dela fl. 1.50 în sus.

Inele veritabile de aur dela fl. 2.50 în sus.

Lanțuri ver. de argint dela fl. 1.— în sus.

Inele veritabile de argint dela fl. —.50 în sus.

Nr. 183 A.

Orologiu de nichel remon-toir, 50 mm., calitate bună fl. 3.40, același de calitate mai bună fl. 4.10, același cu 3 copereminte tari fl. 4.40, același cu trei copereminte de calitate mai bună fl. 5.75.

Nr. 194 A.

Orologiu de dame verit. de argint cu coperemânt duplu fl. 6.75, același cea mai fină calitate fl. 10.—

Nr. 200 A.

Orologiu de dame verit. de aur, 14 carate, 30 mm. diametru, frumos gravat, cu coperemânt duplu fl. 20.—, același în cali-tate mai bună fl. 30.—, același de argint fl. 7.50.

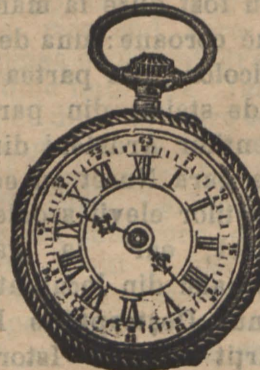
Nr. 187 A.

Orologiu de domni remon-toir de ruolz (Neusilber), cu 3 copereminte tari și frumoase, 50 mm., și esact fl. 4.50, același în calitate mai bună fl. 5.50, același de argint fl. 6.75, același de argint mai bun fl. 8.50.

Nr. 196 A.

Orologiu de dame verit. de aur, 14 carate, foarte frumos fl. 20.75, același foarte tare fl. 27.50.

Nr. 128 A.

Orologiu de eșel negru, frumos și cu garanție fl. 3.40, același cu mașinerie foarte bună fl. 4.50, ace-lași cu coperemânt duplu fl. 4.50, același cu coperemânt cu mașinerie foarte bună fl. 7.50.

[46] 15—52